

Ezt a jegyzetet az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar
adta ki

Technikai szerkesztő:
Göröcs Dorka és
Hilbert Mátyásné

Szerkesztette:
Dr. Demeter Katalin és
Dr. Szarka Júlia

Felelős kiadó:
Dr. Mikonya György
dékán

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
A Tanító- és Óvóképző Kar vezetői	6
A kar szervezeti egységei	7
Az óvodapedagógus szak képzési és kimeneti követelményei	8
A szak óra-, vizsga- és kreditterve –mintatanterv	12
Az óvodapedagógus szak esti tagozatának tantárgyleírásai	17

Bevezetés

Tisztelt Hallgató!

Ön az 1869-ben alapított Budai Állami Tanító-képezde jogutódjában, a – 2000 óta az ELTE kötelékébe tartozó – Tanító- és Óvóképző Karon kezdte meg tanulmányait. Az egységes európai felsőoktatási térség kialakításának eredményeképpen az Európai Unió diákjai, így a magyar diákok is az egymásra épülő BA (alap), MA (mester), és PhD (doktori) szinten folytathatnak felsőoktatási tanulmányokat.

A felsőoktatás alapképzési (BA, BSc) szintjének körébe tartozik az óvodapedagógus és tanító szak is – egy képzési ágon belül. Mindkét szak önálló szakképzettséget ad, és folytatható a *Neveléstudományi MA* szakon.

Az óvodapedagógus szak 3 éves, összesen 180 kreditet kell teljesíteni, félévente átlag 30 kreditet (a kredit a tanulmányi munka mértékegysége).

A tanító szak 4 éves, összesen 240 kreditet kell teljesíteni, félévente átlag 30 kredit értékű tanulmányi munkát kell elvégezni.

A kar fenti két alapszakán választható **német és szerb nemzetiségi szakirány**: az óvodapedagógus szakon 32 kredit, a tanító szakon 36 nemzetiségi kredit teljesítése a szakirány követelménye.

Kísérje figyelemmel a felsőoktatási törvény hatályos változatát, valamint az egyetem és a kar honlapján egyaránt folyamatosan frissített Hallgatói Követelményrendszer (**HKR**) útmutatásait, továbbá az egységes tanulmányi rendszer (**ETR**) hirdetményeit, amiből az egyetem hallgatóinak jogait és kötelezségeit követheti, tájékozódhat a térítési és juttatási rendről.

A tájékoztató füzetben megtalálja a tanulmányainak eredményességét segítő tantervi információkat: milyen tanegységeket kell felvennie, milyen sorrendben, mit kell teljesítenie, hogy a szükséges krediteket megszerezze.

1. A TANTERV; A TANEGYSÉGEK FELVÉTELE

A tanító és óvodapedagógus szakok képzési és kimeneti követelményeit a 15/2006 (IV.3.) OM rendelet szabályozza, ennek alapján készült el az alapszakok kari tanterve.

A tájékoztató füzetben közzétett **óra- és vizsgaterv** táblázata mutatja a tantervben előírt **tanegységeket (tantárgyelemeket)**, óraszámait, számonkérési formáikat. Az ott feltüntetett **mintatanterv** félévenkénti beosztása szerint haladva minden kötelezettségét időben teljesítheti.

Az ETR-ben fel kell vennie minden félév elején a tantervben előírt tanegységek közül annyit, hogy egyenletes haladása biztosított legyen. Saját EHA kódjával tud az ETR-be belépni, itt tudja felvenni a tanegységeit, itt követheti teljesítéseit.

Félévenként regisztrálnia kell. Egy tanévi (két félévi) 27 kreditnél kevesebb teljesítése esetén önt államilag finanszírozott képzésből költségtérítéses képzésbe sorolhatja az egyetem. Egy-egy tanévi 55 kredit teljesítése az alapfeltétele annak, hogy kiemelt (köztársasági) ösztöndíjban részesülhessen.

A tanegységek alapján kiírt **kurzusokat** félévente hirdetik meg a tanszékek: a kurzusok meghirdetése tartalmazza a tanegységek óráinak időpontját, tartamát, helyét, oktatóját is. A felvehető kurzusokról az ETR-ben, a tanulmányi osztály honlapján és hirdetményekben tájékozódhat. A tanszékek csak a mintatanterv szerint kötelesek kurzusokat hirdetni.

Kredit csak sikeresen teljesített, érdemjeggyel/minősítéssel lezárt tanegységért kapható. A tantárgyfelvétel eredményességét minden félév elején, a teljesítések bejegyzését minden félév végén önnek kell **ellenőriznie** az ETR-ben.

A **mintatantervtől** való eltérésnél különösen kell figyelnie az **előfeltételekre**, amelyek teljesítése nélkül egy-egy tanegységet nem tud felvenni. Az előfeltételek között szerepelnek gyenge (az adott tanegységgel együtt is teljesíthető), illetve erős (az adott tanegység felvétele előtt

teljesítendő, ! jellel jelzett) előfeltételek. Az előfeltételekről a füzetben közzétett **tanegység (tantárgyelem)-leírásokban** tájékozódhat.

- A tanegységek kódjai jelzik a szakokat: a tanító szak kódjaiban a **T**, az óvodapedagógus szak kódjaiban az **Ó** betűk, a két szak közös alapozó tárgyainak kódjaiban a **KAB** betűk szerepelnek, az **N** vagy **E** betűk a nappali vagy esti tagozatot jelölik a kódokban. Figyelnie kell arra is, hogy saját szakjának, tagozatának megfelelő tanegységeket vegyen fel.
- A félévi tanrend összeállításához segítséget ad a tanulmányi honlapon és hirdetményekben is közzétett **mintaórarend**. A kötelezően és a szabadon **választható tanegységek** teljesítendő kreditjeit külön figyelemmel kell kísérnie, mert erre a mintaórarend nem ad útmutatást.

2. A TANEGYSÉGEK CSOPORTOSÍTÁSA

KÖTELEZŐ tanegységek: (státusuk jele: K)

- az alapozó ismeretek tanegységei

pedagógia, pszichológia, társadalomtudományi ismeretek, informatika.

- a szakmai elméleti képzés tanegységei

a tanító és az óvóképzés sajátos *pedagógiai és pszichológiai tárgyai*, valamint

az óvodai *módszertanokkal/az iskolai tantárgy-pedagógiákkal* összekapcsolt, különböző tanszékek által meghirdetett tanegységek: az anyanyelv és az irodalom; a matematika; a természetismeret; az ének-zene; a testnevelés; a vizuális nevelés, a technika területéről.

- a szakmai gyakorlat tanegységei

az óvodai/iskolai hospitálás, valamint a hallgatói gyakorlatok rendszere, a képzések végén összefüggő, külső intézményi gyakorlattal.

KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ tanegységek (státusuk jele: KV)

- **tanító szakon összesen 36 kredit** kötelezően választható tanegységet kell felvenni.

Minden tanító szakos hallgatónak – a nemzetiségi szakirányt végző hallgatókat kivéve – kötelező egy **műveltségterületet** választani. A választott műveltségterületen a hallgatók az **5 – 6. osztály** tanítására is felkészítést kapnak.

Az angol és a német műveltségterület választására a tanulmányok kezdetén kerül sor, ezek **36** kredit értékűek.

A többi választott műveltségterület tanegységei – összesen **23** kredit értékben – a második félévi választást követően kötelezőek. Műveltségterületet váltani nem könnyű, mert az 1–4. és az 5–6. osztály tanítására való felkészülés anyaga összefüggő rendszerbe épül a tantervben.

Tanító szakon a teljes tanulmányi idő (4 év) alatt más **KV** státusú tárgyak közül a tanítók számára félévente meghirdetett és közzétett tanszéki kínálatból is fel kell venni **13** kredit értékű tanegységet.

- **óvodapedagógus szakon** – a nemzetiségi szakirányt végző hallgatókat kivéve – a teljes tanulmányi idő (3 év) alatt a **KV** státusú tárgyakból az óvodapedagógusok számára félévente meghirdetett és közzétett tanszéki kínálatból is fel kell venni **32 kredit** értékű tanegységet.

SZABADON VÁLASZTHATÓ tanegységek (státusuk jele: SZ)

A **SZABV** kódú tárgyakból a félévente meghirdetett és közzétett tanszéki kínálatból fel kell venni

- **tanító szakon** a teljes tanulmányi idő (4 év) alatt **12** kredit értékű tanegységet,

- **óvodapedagógus szakon** a teljes tanulmányi idő (3 év) alatt **9** kredit értékű tanegységet.

A szabadon választható tanegységek más karon, más intézményben is teljesíthetők.

A korábban végzett tanulmányok kreditjeinek beszámítását az ELTE Tanító- és Óvóképző Karára való felvételtkor, átvételtkor kell kérnie. Párhuzamos tanulmányok esetén félévente lehet kreditbeszámítást kérni.

3. A SZORGALMI IDŐSZAK tanulmányi munkája

A **szemináriumi** órákon (kódjelük: **s**), gyakorlatokon (kódjelük: **g**), melyek általában gyakorlati jeggyel zárulnak (a zárás lehet: **gyj** – 5 fokú, vagy **m** – 3 fokú) kötelező részt venni, az előre megadott követelményeket teljesíteni kell; pótlásra, javításra csak a tájékoztató füzet erre vonatkozó jelzése esetében van lehetőség. Az egyes tanegységek (tantárgyelemek) tartalmának, követelményeinek rövid leírása a tájékoztató füzetben olvasható, részletesebb útmutatásokat a kurzus oktatója ad, az információk elektronikusan is elérhetők.

Az **előadásokon** (kódjelük: **e**), melyek általában kollokviummal zárulnak, a részvétel akkor kötelező, ha azt a tanszék előírja (ennek jelzése: ☒), egyéb esetekben az előadásokon a jelenlét ajánlott.

Az **óvodai, iskolai gyakorlatokon** a részvétel kötelező, az óvodák, bölcsődék látogatása előtt egészségügyi könyvet kell beszerezni.

4. A VIZSGAIDŐSZAK tanulmányi munkája

A kb. 14 hetes szorgalmi időszakot kb. 7 hetes vizsgaidőszak követi, ekkor kell a **k** betűvel jelzett **kollokviumi** és az **sz** betűvel jelzett **szigorlati zárási formákat** teljesíteni. Mind a kollokvium, mind a szigorlat ETR-ben kiírt időpontjaira jelentkezni kell, a szigorlatokat - a tanegységekhez hasonlóan - kód szerint fel is kell venni.

A vizsgakövetelmények ismertetését, és a vizsgáztatás típusait (szóbeli, írásbeli, és ezek többféle kombinációja), valamint a vizsgaismétlések lehetőségeit a HKR részletesen szabályozza, ezeket a szabályokat érdemes alaposan tanulmányozni.

5. AZ OKLEVÉL

A záróvizsgára bocsátás feltétele: a tantervben előírt valamennyi tanegység teljesítése, az utolsó félévben a zárótanítás/zárofoglalkozás teljesítése, a szakdolgozat benyújtása az utolsó félévben előírt hatánapig.

Az oklevélszerzés feltétele: a sikeres záróvizsga és a 15/2006 (IV.3.) OM rendeletben előírt nyelvi követelményeknek való megfelelés.

Segítségért, tanácsért fordulhat a pedagógiai vezetőkhöz, az oktatókhoz, ügyfélfogadási időben a tanulmányi osztály munkatársaihoz, valamint a tanszéki ügyintézőkhöz is – akár személyesen akár elektronikus levélben.

Vegye igénybe a főiskolás évek alatt kínálkozó lehetőségeket a hivatásra való felkészülés, a tudomány, a művelődés, az egyetemi közélet, a nemzetközi kapcsolatok, a szórakozás terén; töltse diákéveit az ELTE Tanító- és Óvóképző Karán felelősséggel, tartalmasan és vidáman.

Budapest, 2009. július 2.

Dr. Demeter Katalin
oktatási dékánhelyettes

Néhány speciális jel magyarázata:

◇	összevont minősítés, illetve összevont képzési idő
◀	nem pótolható tanegység, a tantárgyfelvételt meg kell ismételni
☒	az előadás látogatása kötelező
!	erős előfeltétel
♣	kiscsoportos foglalkozás (5-8 fő)
*	félcsoportos foglalkozás (15–20/23 fő)
**	csak az egyik óra félcsoportos

A Tanító- és Óvóképző Kar vezetői
(címek, elérhetőségek)

Dékan:

Dr. Mikonya György habilitált egyetemi docens
1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. fszt. 5.
tel: 487-81-00/6988, 6993 mellék
Fax: 487-81-96
E-mail: mikonya.gyorgy@tok.elte.hu

Általános dékánhelyettes:

Véghelyi Józsefné dr. főiskolai docens (Természettudományi Tanszék)
1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. fszt. 5.
tel: 487-81-00/6988, 6993 mellék
Fax: 487-81-96
E-mail: veghelyi.jozsefne@tok.elte.hu

Oktatási dékánhelyettes:

Dr. Demeter Katalin főiskolai tanár (Társadalomtudományi Tanszék)
1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. I. 103.
tel: 487-81-00/6988, 6932 mellék
E-mail: demeter.katalin@tok.elte.hu

A Kar épülete:

1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40.
Központi tel: 487-81-00, központi fax: 487-81-96
Itt működnek a Kar oktatási és egyéb szervezeti egységei, itt folyik a Karon való oktatás.

A kar oktatási szervezeti egységei

Ének-zenei Tanszék II. 208.

tanszékvezető: Döbrössy János DLA főiskolai docens
dobrossy.janos@tok.elte.hu

Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék II. 225.

tanszékvezető: Dr. Márkus Éva főiskolai docens
markus.eva@tok.elte.hu

Informatika Oktatási Csoport I. 105.

csoportvezető: Tóth Attila adjunktus
toth.attila@tok.elte.hu

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

tanszékvezető: Dr. Csíkvári Gábor főiskolai tanár
csikvari.gabor@tok.elte.hu

Matematika Tanszék

tanszékvezető: Dr. Szendrei Julianna főiskolai tanár
szendrei.julianna@tok.elte.hu

Neveléstudományi Tanszék

tanszékvezető: Dr. Podráczky Judit főiskolai docens
podraczky.judit@tok.elte.hu

Társadalomtudományi Tanszék

tanszékvezető: Dr. Donáth Péter habilitált egyetemi tanár
donath.peter@tok.elte.hu

Természettudományi Tanszék

tanszékvezető: Véghelyi Józsefné dr. főiskolai docens
veghelyi.jozsefne@tok.elte.hu

Testnevelési Tanszék

tanszékvezető: Tihanyiné Dr. Hős Ágnes főiskolai docens
tihanyine.hos.agnes@tok.elte.hu

Vizuális Nevelési Tanszék

tanszékvezető: Bakos Tamás főiskolai docens
bakos.tamas@tok.elte.hu

A kar oktatást segítő szervezeti egységei

Tanulmányi Referatúra

referens: Bicsák Csilla
bicsak.csilla@tok.elte.hu

Könyvtár

igazgató: Vajda Albertné
vajda.albertne@tok.elte.hu

Multimédia Módszertani Csoport

vezető: Dr. Orczán Zsolt főiskolai docens
orczan.zsolt@tok.elte.hu

ÓVODAPEDAGÓGUS ALAPKÉPZÉSI SZAK

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. **Az alapképzési szak megnevezése:** óvodapedagógus
2. **Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:**
 - végzettségi szint: alapképzés (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)
 - szakképzettség: óvodapedagógus
 - nemzetiségi óvodapedagógus [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot]
 - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Kindergarten Teacher, Ethnic Minority Kindergarten Teacher (Croatian, German, Romanian, Serbia, Slovakian, Slovenian, Gypsy).
3. **Képzési terület:** pedagógusképzés
4. **Képzési ág:** óvodapedagógus, tanító
5. **A képzési idő félévekben:** 6 félév
6. **Az alapképzés megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 180 kredit
 - 6.1 Az óvodapedagógus, tanító képzési ág közös képzési szakaszához rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
 - 6.2 A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: legalább 32 kredit, legfeljebb 54 kredit
 - 6.3 A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
 - 6.4 A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit
 - 6.5 A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 26 kredit, nemzetiségi tanító szakirányon ebből a nemzetiségi képzés gyakorlati ismeretei legalább 6 kredit
 - 6.6 Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szereszhető minimális kreditérték: 9 kredit

7. **Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:**

A képzés célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására, továbbá megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

A nemzetiségi szakirányt választó óvodapedagógusok képesek az óvodás gyermekek magyar nyelven és nemzetiségi nyelven történő nevelésére.

Közös kompetenciák az óvodapedagógus, tanító képzési ágban

A hallgatók ismerik:

- A kisgyermekkori nevelés és oktatás történetének egyetemes és magyar jellemzőit;
- a gyermekek fejlődésének pszichológiai sajátosságait;
- Magyarország legújabb kori történetének és társadalmának kérdésköreit; az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat.

Az alapfokozat birtokában – a nemzetiségi szakirányt is figyelembe véve – az óvodapedagógusok

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- ismerik és értik a társadalmi változások, a közoktatás és az óvodai nevelés összefüggéseit;
- ismerik a tartalmi szabályozásának dokumentumait;
- ismerik az óvodás korú gyermek személyiségének fejlődési sajátosságait;
- ismerik a nevelés és fejlesztés elméletét, az óvodás korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatát, tevékenységeit, azok tervezését, módszereit, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit;
- az óvodai tevékenységek tartalmainak közvetítéséhez szükséges szaktudományos és művészeti ismeretekkel rendelkeznek;
- elsajátították a tevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani ismereteket az anyanyelvi nevelés, a játék, a mese-vers, az ének-zene a vizuális tevékenység, a mozgás és a környezet tevékeny megismerése területén;
- ismerik az élményszerű óvodai életmódszervezés lehetőségeit;
- tájékozottak az egészségre nevelés és a mentális egészség védelmének elvi és gyakorlati kérdéseiben;
- ismerik az óvodai mérés, értékelés és minőségfejlesztés elveit, módszereit.

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- az óvodás korú gyermekek személyiségfejlődéséhez szükséges feltételek biztosítására;
- óvodapedagógusi nevelő tevékenység ellátására;
- kompetenciájukból adódó szakmai lehetőségeik és feladataik felmérésére;
- problémák felismerésére, azok kritikus elemzésére és konfliktushelyzetek megoldására;
- pedagógiai döntésekre;
- előítélet-mentesen a multikulturális és interkulturális nevelésre;
- a családokkal való együttműködésre;
- a társintézményekkel, fenntartókkal való kapcsolattartásra;
- a szakszolgálatokkal szakmai partnerség kialakítására;
- önálló továbbtanulással és/vagy szervezett továbbképzésekkel új kompetenciák elsajátítására;
- idegen nyelven alapszinten kommunikálni.

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- önismerettel, együttműködési készségekkel; önérvényesítés, önmenedzselés képességével; sikerorientált beállítódással; minőség tudattal;
- gyermek- és emberismerettel, gyermekközpontú szemlélettel, játékképességgel;
- fejlett kommunikációs képességgel;
- társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással;
- az egyetemes emberi és nemzeti normák tisztelésével, tudatos értékválasztási képességgel;
- a team-munkához szükséges kooperációs képességgel;
- környezettudatos magatartással.

A nemzetiségi óvodapedagógusok a fentiekén túl

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- magas szintű nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkeznek;
- ismerik a nemzetiség történelmét és kultúráját;
- nemzetiségi óvodapedagógusként jellemzi őket a korszerű általános műveltség, a társadalmi érzékenység, a közösségi felelősségérzet és feladatvállalás;
- ismerik az óvodás korosztály nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtadási és fejlesztési stratégiákat;
- korszerű ismeretekkel rendelkeznek a korai kétnyelvűség szakterületén.

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában az óvodáskorú gyermekeket valamennyi nevelési területen magyar nyelven nevelni, valamint a nemzetiségi anyanyelvi nevelés feladatait ellátni;
- korszerű népismereti/nemzetiségi tartalmak közvetítésére (néprajz, történelem, zene, tánc stb.) alkalmazni tudják e tartalmak óvodás korban történő elsajátíttatásának módszertani lehetőségeit.

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- a nemzetiségi identitás elmélyítéséhez szükséges gyakorlati készségekkel, jártasságokkal;
- a permanens művelődés igényével és képességével;
- az egyetemes emberi és nemzeti, illetve nemzetiség értékek, erkölcsi normák tiszteléssel.

8. A törzsanyag (szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):

- *alapozó ismeretek: 32-45 kredit*
társadalomtudományi ismeretek, pedagógia, pszichológia, informatika
- *szakmai törzsanyag: 110-140 kredit, ebből*
 - a) szakmai elméleti modul: játék pedagógiája és módszertana, anyanyelvi, irodalmi nevelés és módszertana, matematikai nevelés és módszertana, környezeti nevelés és módszertana, ének-zenei nevelés és módszertana, vizuális nevelés és módszertana, testnevelés és módszertana – 54-72 kredit, továbbá differenciált szakmai ismeretek felsőoktatási intézmény egyedi jellegét adó ismeretkörökből (pl.: idegen nyelv) –12 kredit;*
 - b) speciális programok modul: 30-40 kredit*
 - ba) választható programok (pl.: családpedagógia, inkluzív–integrált nevelés, környezeti nevelés, multi- és interkulturális nevelés, gyermek- és gyógytestnevelés, gyógypedagógia) – 15-18 kredit,*
 - bb) nemzetiségi óvodapedagógus szakképzettség esetén továbbá: nemzetiségi ismeretek, kétnyelvűség elmélete és gyakorlata, nemzetiségi óvodai foglalkozások módszertana és gyakorlata, nemzetiségi nyelv – 30-40 kredit.*
 - c) szakmai gyakorlati modul: 26-34 kredit.*

9. Szakmai gyakorlat:

A gyakorlati képzés az eredményes óvodapedagógusi tevékenységhez szükséges készségek, képességek kialakítását segíti; olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosít, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá. A gyakorlati képzés fogalmába beleértendők a hallgatók hospitálásai, csoportos és egyéni óvodai gyakorlatai, önismereti, kommunikációs és játszóképesség-fejlesztő tréningek, a speciális programok gyakorlatai, valamint a pedagógiai és módszertani stúdiumok keretében végzett gyakorlatok is.

A külső szakmai gyakorlat időkerete 8 hét. Az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 9 kredit.

10. Nyelvi követelmények:

Egy idegen nyelvből középfokú C típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél, mely feltétele az oklevél kiadásának. A nemzetiségi szakirányon az idegen nyelv – kritériumfeltétel jellegén túl – kreditértékű szakismeret is.

**Az óvodapedagógus szak esti tagozatának óra-, vizsga- és
kreditterve
félévi óraszámokkal és előfeltételekkel
(MINTATANTERV)**

TÁRSADALOM- TUUDOMÁNY 43 óra, 8 kredit	Kre- dit	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	ELŐFELTÉTE- LEK
KABE08A01e Bevezetés a filozófiába	3	15 k						-
ÓBE08A02s Nemzeti jelképeink nemzeti ünnepeink VAGY ÓBE08A03s Ősi magyar hitvilág – mesevilág	0		2 aí					-
KABE08A04e Magyarország a 20. században	4					20 k		-
ÓBE08A05s Etika	1						6 m	KABE08A01e!
PSZICHOLÓGIA 61 óra,11 kredit								
KABE06A01e Bevezetés a pszichológiába	2	8 k						-
ÓBE06A02s A személyiség alakulása. I.	2		10 gyj					KABE06A01e!
ÓBE06A03e A személyiség alakulása II.	2			10 k				ÓBE06A02s
ÓBE06A04s Pedagógiai pszichológia	3				14 gyj			ÓBE06A03e!
ÓBE06V05e A játék pszichológiája	1	6+5 k						-
ÓBE06ASZ1 SZIGORLAT	0				sz			Ld. a kritériumokat
ÓBE06A06e A differenciálás pszichológiája	1					8 m		ÓBE06ASZ1! ÓBE06A10e!

PEDAGÓGIA 86 óra, 15 kredit	Kre- dit	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	ELŐFELTÉTE- LEK
ÓBE06A08e Általános pedagógia és didaktika	2		10 k					-
KABE06A09e Neveléstörténet	3	14 k						-
ÓBE06A10e Óvodapedagógia neveléstudomány I.	2			10 k				ÓBE06A15e! ÓBE06A16s!
ÓBE06A11s Óvodapedagógia neveléstudomány II.	1				8 gyj			ÓBE06A10e!
ÓBE06A12s Differenciálás pedagógiája	2					10 gyj		ÓBE06ASZ1! ÓBE06A11s!
ÓBE06A13e Családszociológia	2					10 k		ÓBE06A11s
ÓBE06ASZ2 SZIGORLAT						sz		ÓBE06A08e! KABE06A09e ÓBE06A12s
ÓBE06A14s Alkalmazott pedagógia	1						8 gyj	ÓBE06ASZ2
ÓBE06V15e A játék pedagógiája és módszertana I.	1	10 m						-
ÓBE06A16s A játék pedagógiája és módszertana II.	1		6 gyj					ÓBE06A05e! ÓBE06V15e
INFORMATIKA 25 óra, 5 kredit	25/ 5							
KABE03A01g Informatika a pedagógiai munkában	3		15 k					-
ÓBE03A02g Médiainformatika- Oktatástechnológia	2					10 k		KABE03A01g
MAGYAR NYELV, IRODALOM ÉS MÓDSZERTANA 77 óra, 14 kredit								
ÓBE04V01e Magyar nyelv és beszédművelés	3	10 k						-
ÓBE04V02e Magyar nyelv	1		10 k					ÓBE04V01e

MAGYAR NYELV, IRODALOM ÉS MÓDSZERTANA folytatás	Kre- dit	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	ELŐFELTÉTE- LEK
ÓBE04A03s Beszédművelés I. vagy ÓBE04A04s Beszédtechnika I.	2		8 gyj					ÓBE04V01e
ÓBE04A05s Gyermekirodalom és módszertana II.	2			11 gyj				-
ÓBE04A06e Gyermekirodalom és módszertana III.	2				11 k			ÓBE04A05s
ÓBE04A07s Korunk irodalma I.	1					7 gyj		-
ÓBE04A08e Korunk irodalma II.	1						7 k	ÓBE04A07s
ÓBE04V09s Anyanyelvi nevelés módszertana	2	13 gyj						-
MATEMATIKA ÉS MÓDSZERTANA 30 óra, 5 kredit								
ÓBE05A01s Matematika és módszertana I.	2		8 gyj					-
ÓBE05A02e Matematika és módszertana II.	2			8 k				ÓBE05A01s
ÓBE05V03s Matematika és módszertana III.	1				9+5 gyj			ÓBE05A02e
KÖRNYEZETI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA 60 óra, 11 kredit								
ÓBE10A01e Természetismeret és módszertana I.	2		11 k					-
ÓBE10A02s Természetismeret és módszertana II.	2			11 gyj				ÓBE10A01e
ÓBE10V03e A környezet meg- ismerésére nevelés módszertana	2				16 k			ÓBE10A02s
ÓBE10A04s Ökológia; természet- és környezetvédelem	2						10 gyj	ÓBE10V03e
ÓBE10A05e Egészségtan	3					12* gyj		-

ÉNEK-ZENE ÉS MÓDSZERTANA 63 óra, 11 kredit	Kre- dit	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	ELŐFELTÉTE- LEK
ÓBE02A01s Ének-zene és módszertana I.	2	14* gyj						-
ÓBE02A02s Ének-zene és módszertana II.	2		14* gyj					ÓBE02A01s
ÓBE02V03e Ének-zene és módszertana III.	3			19* k				ÓBE02A01s
ÓBE02A04s Ének-zene és módszertana IV.	2				8* gyj			ÓBE02A02s
ÓBE02A05s Ének-zene és módszertana V.	2					8 k		ÓBE02V03e
VIZUÁLIS NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA 63 óra, 11 kredit								
ÓBE12A01s Vizuális nevelés és módszertana I.	2	10* gyj						-
ÓBE12A02s Vizuális nevelés és módszertana II.	2			10 k				ÓBE12A01s
ÓBE12A03s Vizuális nevelés és módszertana III.	2				8* gyj			ÓBE12A02s
ÓBE12A04s Vizuális nevelés és módszertana IV.	2					8* gyj		ÓBE12A03s
ÓBE12A05e Vizuális nevelés és módszertana V.	1						8 k	ÓBE12A04s
ÓBE12V06s Bábozás és módszertana	2		19* gyj					-
TESTNEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA 53 óra, 10 kredit	53/ 10							
ÓBE11V01e Testnevelés és módszertana I.	5			29 k				-
ÓBE11A02s Testnevelés és módszertana II.	5				24 gyj			ÓBE11V01e

SZAKMAI GYAKORLAT 192 óra 27 kredit	Kre- dit	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	ELŐFELTÉTE- LEK
ÓBE00V01g Óvodai gyakorlat I.	3	15 m						
ÓBE00V02g Óvodai gyakorlat II.	3		15 m					ÓBE00V01g! ÓBE06A15e!
ÓBE00V03g Óvodai gyakorlat III.	3			15 m				ÓBE00V02g! ÓBE00V09s! ÓBE00V02e
ÓBE00V04g Óvodai gyakorlat IV.	3				15 m			ÓBE00V03g! ÓBE00V03s! ÓBE00V01e!
ÓBE00V05g Óvodai összefüggő gyakorlat I.	8					70 gyj		ÓBE00V04g!
ÓBE00V06g Óvodai összefüggő gyakorlat II.	5						48 gyj	ÓBE06ASZ1!
ÓBE00V07g Záráfoglalkozás	0						2 gyj	ÓBE06ASZ2
ÓBE00V08g Csoportos gyakorlat (esetelemzés)	2						12 m	ÓBE00V06g-vel párhuzamosan

AZ ELŐÍRT, VÁLASZTHATÓ TARTALMÚ TANULMÁNYI MUNKA AZ ETR-ben fel kell venni ezeket a tanegységeket is!	
<u>OBE..KV..</u> KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK 32 kredit	A kari honlapon félévente közzétett ÓBE..KV kódú tárgyak közül a hat félév alatt 32 kredit értékűt kell teljesíteni.
<u>SZABV...</u> SZABADON VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK 9 kredit	A kari honlapon félévente közzétett SZABV kódú, vagy más karon, intézményben felvehető tárgyak közül a hat félév alatt 9 kredit értékűt kell teljesíteni
<u>ÓBESZAKD</u> SZAKDOLGOZAT 10 kredit	Szakdolgozati témát a HARMADIK félév végén kell választani, ettől kezdve kell a dolgozatot készíteni, a hatodik félévben bírálattal, a záróvizsgán osztályzattal értékelik.
<u>OBESZAKDK1</u> SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ 0 kredit	A NEGYEDIK félévben kötelező felvenni és teljesíteni az első szakdolgozati konzultációs tanegységet Zárása: aláírás
<u>OBESZAKDK2</u> SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ 1 kredit	Az ÖTÖDIK félévben kötelező felvenni és teljesíteni a második szakdolgozati konzultációs tanegységet Zárása: minősítés

AZ ÓVÓDAPEDAGÓGUS SZAK ESTI TAGOZATÁNAK TANTÁRGYLEÍRÁSA

TÁRSADALOMISMERET

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
KABE08A01e Bevezetés a filozófiába	10	k	3	K	I.	-

Cél: a pedagógusok felelős nevelőmunkájának, az egyetemes emberi értékek tudatos kötésének és közvetítésének elméleti megalapozása; a kritikai gondolkodás fejlesztése; a különböző kultúrák és értékrendek toleráns, befogadó szemlélete. **Tananyag:** A filozófiai bevezetés azokat a sajátos kérdéseket jeleníti meg, amelyek egy európai ország befogadó, kommunikatív szellemiséget képviselő, tevékenységében cél- és értéktudatos tanítója, óvodapedagógusa számára kiindulópontot adhat az eszmék, elvek, értékek világában való tájékozódáshoz. A filozófiai alapgondolatok történeti kifejtése módot ad a kulturális gyökereiket tekintve is különböző értékrendek, világszemléletek, a közös európai bölcséleti alapvetések és az Európán kívüli vallási–filozófiai alapeszmék eredetének feltárására. A témák megközelítésének fő szempontja a különféle értékrendek képviselői, a különböző hagyományú társadalmi csoportok – közöttük a hazai cigányság – közötti kölcsönös megértés, együttműködés előmozdítása. A tananyag történeti szerkezete az önálló tájékozódás megalapozását szolgálja: az eszmetörténeti korszakok, szerzők kanonikus rendjének ismerete segíti a források értő, kritikus használatát. A témák feldolgozásához szövegek értelmezése tartozik. **Követelmény:** Könyvtári források, internetes honlapok, elektronikus adathordozók alkalmazása egyes filozófiai témák feldolgozásához. A szóbeli kollokvium az eszmetörténet körében való tájékozódást, a szövegértést értékeli.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE08A02s Nemzeti jelképeink, nemzeti ünnepeink vagy ÓBE08A03s Ősi magyar hitvilág – mesevilág	7	aí	0	K	II.	-

Nemzeti jelképeink, nemzeti ünnepeink

Cél: nemzeti jelképeink, nemzeti ünnepeink történetének áttekintésén keresztül megismertesse a hallgatókkal azokat a magyar történelmi sorsfordulókat, amelyek a jelképek, ünnepek keletkezésére is alapvetően hatottak. **Tananyag:** a nemzeti jelképek, nemzeti ünnepek szerepe a nemzettudat elmélyítésében; a magyar Szent Korona: a magyar államiság ezeréves jelképe; a nemzeti színek kialakulása, jelentésük történeti értelmezése; a magyar címer: királyi címerből országcímer; nemzeti ünnepek: március 15-e, augusztus 20-a, október 23-a. **Követelmény:** a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele az előadások anyagának és a kötelező irodalomnak az ismerete, az aktív, rendszeres szemináriumi munka, illetve egy tervezet benyújtása a tanultak óvodai munkában lehetséges hasznosításáról.

VAGY

Ősi magyar hitvilág – mesevilág

Cél: a magyar népmesék egy jól körülhatárolható, a mesetipológiákban általában mitikus vagy hősmeséknek nevezett csoportja a népmeséket globálisan jellemző nevelési célokon túlmenően hozzásegíthet bennünket az ősi magyar hitvilág számos elemének rekonstruálásához, az ősi magyar hitvilág jobb megismeréséhez. **Tananyag:** az ősi magyar hitvilág fontosabb elemei; a magyar mitikus mesék (konkrét meseelemzések); a népmesékből és a történeti irodalomból kibontható kép összevetése. **Követelmény:** a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele az előadások anyagának és a kötelező irodalomnak az ismerete, illetve egy tervezet benyújtása a tanultak óvodai munkában lehetséges hasznosításáról.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
KABE08A04e Magyarország a 20. században	20	k	4	K	V.	-

Cél: átfogó képet adjon hallgatóinknak hazánk (fővárosunk, régióink) 20. századi történetéről, annak érdekében, hogy a közelmúlt narratíváinak megbízható, tárgyyszerű ismeretével s az órák során fejlesztendő humánus történeti szemlélettel, a konstruktív problémamegoldás szándékával, a másság iránti tisztelettel, toleranciával közelítsenek napjaink problémáihoz. Fejlesztési kívánjuk önálló forráskereső, –feldolgozó képességüket, segítve a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek adatsorok, diagrammok megértését, önálló, kritikai értelmezését. **Tananyag:** az emberi és polgári jogokra vonatkozó elképzelések alakulása Európában és Magyarországon; hazánk népességének alakulása, demográfiai sajátosságaink; gazdaságunk, társadalmunk, foglalkoztatási és jövedelmi viszonyaink, településszerkezetünk néhány sajátossága, hatásuk egészségi állapotunk, várható élettartamunk alakulására. A magyar társadalom iskolázási/iskolázottsági jellemzői; állam, ideológia, iskola kapcsolata; lakosságunk nemzetiségi, vallási összetételének változása, az állam és az egyházak viszonyának alakulása; nemzetiségeink jogi, kulturális, szociális helyzete; nemzeti sajátosságaink megőrzésének esélyei az uniós csatlakozás után, a “világfaluban”. **Követelmény:** a kollokviumon a kurzus témaköreinek ismerete.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE08A05s Etika	6	m	1	K	VI.	KABE08A01e!

Cél: az életvezetési kompetenciát megalapozó erkölcsi tudatosság fejlesztése; felkészülés a gyerekek erkölcsi ítéletalkotásának, problémaelemzési képességének fejlesztésére; a társadalmi szolidaritás és a környezetért való felelősség képviselése. **Tananyag:** Az etika szemléletmódjának jellemzése, az élettevékenységek erkölcsi szabályainak értelmezése, a társadalmi szabályokban kifejezett értékrend és az egyéni életvezetés összefüggései; a jogelvek és az erkölcsi értékek viszonya. Jellegzetes értékrendek, értékhierarchiák az ezredforduló hazai társadalmában. Az értékhierarchiák kölcsönviszonya; a tolerancia és határa. Az erkölcsi ítéletalkotás értelmezése, az erkölcsi felelősség mérlegelése konkrét élethelyzetekben. A gyerekek erkölcsi ítéletalkotásának fejlesztésére való felkészülés: történetek, szituációs gyakorlatok önálló feldolgozása. **Követelmény:** Erkölcsi helyzetek elemzése könyvtári források, internetes honlapok, elektronikus adathordozók alkalmazása alapján. Egyes erkölcsi problémák körültekintő feldolgozásához gyermekirodalmi művek, filmek, szituációs modellek, valamint etikai forrásművek választása, a közös elemzés megtervezése.

NEVELÉSTUDOMÁNY

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
KABE06A01e Bevezetés a pszichológiába	8	k	2	K	I.	-

Cél: a hallgatók megismertetése a pszichológia különböző nézőpontjaival, alapfogalmaival és elméleteivel, melyek a további tantárgyak tudásalapját képezik; a pszichológiai érdeklődés, az ön és társismeret igényének felkeltése, a hétköznapi és a tudományos ismeretek ütköztetése, szemléletformálás. **Tananyag:** az általános pszichikus folyamatok működése, a személyiség fogalma, személyiségelméletek; az interakciók és a kommunikáció alapjai, a társas megismerés folyamata, a csoportok jellemzői és működése, a társas hatások. **Követelmény:** szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszak végén írott zárthelyi dolgozat alapján megajánlott jegy szerezhető.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A02s A személyiség fejlődése és alakulása I.	10	gyj	2	K	II.	KABE06A01e!

Cél: a hallgatók pszichológiai szemléletének formálása a fejlődési törvényszerűségek értelmezésével és az egyes életszakaszok – elsősorban az első három életév – jellemzőinek tanulmányozásával. **Tananyag:** A fejlődés mint egész életen át tartó folyamat, a fejlődés alapkérdései, elméletei. Anya és gyermeke kapcsolata. A szociális kompetencia fejlődése és az éntudat kialakulásának folyamata. A helyváltoztató mozgás és manipuláció fejlődése. A megismerés fejlődése csecsemő és a kisgyermek korban. Az anyanyelv elsajátítása. **Követelmény:** zárthelyi dolgozat megírása, szemináriumi feladatok teljesítése.

A tantárgyelem neve	Félévi óraszám	Zárási forma	Kredit	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
ÓBE06A03e A személyiség fejlődése és alakulása II.	10	k	2	K	III.	ÓBE06A02s

Cél: hogy az óvodás és kisiskolás gyermek legfontosabb fejlődési sajátosságainak bemutatásával értelmezési keretet adjon a gyermekek megismeréséhez. **Tananyag:** az óvodás és a kisiskolás gyermek fejlődésében nyomon követi az önállósodás állomásait, a nemi identitás kialakulását, a megismerési folyamatokat és a társas kapcsolatok alakulását. A gyermek gondolkodási és érzelmi sajátosságait a játékbeli megnyilvánulásokon és a gyermekrajzokon keresztül tárgyalja. Kiemelten foglalkozik az iskolába lépés változásaival. Az iskoláskori (6–12 év) fejlődés. A serdülőkor pszichológiai sajátosságai. Az ifjúkor és a felnőttkor. **Követelmény:** a szemináriumi feladatok teljesítése, szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszak végén írott zárthelyi dolgozat alapján megajánlott jegy szerezhető.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A04s Pedagógiai pszichológia	14	gyj	3	K	IV.	ÓBE06A03e!

Cél: hogy megismertesse a hallgatókkal a gyermek fejlődését befolyásoló külső tényezőket, továbbá felkészítsen a pedagógiai munka pszichológiai összetevőinek, jelenségeinek és problémáinak felismerésére, megértésére. **Tananyag:** csoportok a gyermek életében: a család és a kortárs csoport; az óvodai csoport pszichológiai sajátosságai; a pedagógus, mint a gyerekcsoport vezetője; a nevelési stílusok; az óvodáskorú gyermekek megismerésének módszerei, lehetőségei; az óvoda és a gyermek lelki egészsége; a pedagógus mentálhigiéniája. **Követelmény:** zárthelyi dolgozat megírása, szemináriumi feladatok teljesítése, az előző félévben megtervezett évfolyamdolgozat elkészítése és bemutatása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A05e A játék pszichológiája	6	k	1	K	I.	–

Cél: áttekintést adjon a gyermek alapvető tevékenységéről, a játékról, és segítséget nyújtson a hallgatóknak az óvodás gyermekek játékának megértéséhez. **Tananyag:** klasszikus játékelméletek; a játék, mint az viselkedésforma jellemzője, a gyermek játékának fejlődése és motivációs háttere, az egyes életkorok tipikus játékformái: gyakorló játék, szerepjáték, szabályjáték; a gyermeki játék összefüggései a mozgásfejlődéssel, a szociális tanulással és az értelmi fejlődéssel; a játék feltételei; a gyermekek játékának támogatása az óvodában, az óvónő és a gyermek kapcsolata a játékban. **Követelmény:** szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszakban írott zárthelyi dolgozat alapján megajánlott jegy szererezhető.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06ASZ1 Pszichológia szigorlat	-	sz	-	K	IV.	Ld. a kritériumokat

A szigorlat kritériumjellege: KABE06A01e!, ÓBE06A02s!, ÓBE06A03e!, ÓBN06A04s, ÓBN06A05e.

A vizsga sikeres teljesítéséhez az alapozó kurzusok témáinak integrált feldolgozása szükséges. A szigorlat írásbeli része a pszichológia alapfogalmaira és lényeges összefüggéseire tér ki. A szóbeli tételek elsősorban a gyermeklélektan négy féléves ismeretanyagát fogják át. A szigorlati tájékoztató füzet tartalmazza a részletes információt (témakörök, szakirodalom).

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A06e A differenciálás pszichológiája ¹	8	m	1	K	V.	ÓBE06ASZ1! ÓBE06A10e!

Cél: pedagógiai, pszichológiai és szociokulturális szempontú megközelítéssel a hallgató felkészítése az óvodás gyermekek egyedi jellemzőinek felismerésére, az ennek megfelelő pedagógiai hatásrendszer megtervezésére és az egyéni bánásmód alkalmazására. **Tananyag:** Jogszabályi háttér; különbségek a gyermekek fejlődésében; differenciálás, szegregáció, integráció, inklúzió; fejlődési zavarok megjelenési formái az óvodában; a differenciálás területei és pedagógia hatásrendszere: a gyermek biológiai szükségleteinek területén, a kognitív képességeinek területén, a motivációs – érzelmi – erkölcsi fejlődésének folyamatában, az óvodai tevékenységekben. **Követelmények:** a minősített aláírás feltétele egy szemináriumi dolgozat elkészítése, és egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A08e Általános pedagógia és didaktika	10	k	2	K	II.	-

Cél: hogy az óvodapedagógus-jelöltek a pedagógiai elméletbe való bevezetés után megismerjék az óvodai és az iskolai tanulás azonos és sajátosan különböző pedagógiai elméletet és annak gyakorlati vonatkozásait. **Tananyag:** a pedagógia tudománya és rendszere; nevelés, nevelésfelfogások, köznevelés, nevelés és szocializáció, a társadalom és a közoktatás és rendszere; az óvoda és nevelés; a helyes gondolkodás megalapozása az óvodai élet mindennapjaiban; az iskolai tanulás és az óvodai tanulás a sajátos célok, motívumok, a tartalmak, a folyamat és a szervezés tükrében; az óvodapedagógus szerepe az óvodás gyermek tapasztalatainak megszerzésében és a fejlődése elősegítésében. **Követelmény:** a szakmai fogalmak ismerete; óvodai tanulási helyzetek megfigyelése és írásbeli elemzése; két zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
KABE06A09e Neveléstörténet	14	k	3	K	I.	-

Cél: hogy megalapozza a hallgatók neveléstörténeti szemléletét a pedagógia elméletének és gyakorlatának megismeréséhez. **Tananyag:** Az európai nevelés gyökerei. A középkori nevelés rendi jellege, a magyar iskolarendszer kialakulása. Az újkori pedagógia alapvonásai. Felvilágosult polgári elvek a magánnevelésben. A polgári pedagógia kiszélesedése. A hazai népoktatás fejlődése. A reformpedagógia kialakulása, jellemzői. A magyar oktatáspolitikai alakulása 1900-1990 között. **Követelmény:** a hallgatók a tanár által javasolt témákból

¹ A differenciálás pszichológiája és A differenciálás pedagógiája tantárgyelemeknek közös leírása készült, mivel a tananyagtartalmak szerves egységet képeznek: a differenciáló nevelés jellemzőit mind a pszichológia, mind a pedagógia aspektusában vizsgálva. Értelmszerűen közősek az előfeltételek.

választanak, írásos munkájukat bemutatják, megvitatják. A vizsga előfeltétele a dolgozat elkészítése.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A10e Óvodapedagógia-nevelésmélet I.	10	k	2	K	III.	ÓBE06A15e! ÓBE06A16s!

Cél: a hallgatók megismertetése a szocializáció és a nevelés hatásrendszerével, a nevelési gyakorlatot meghatározó humanisztikus pedagógiai modellek jelenségvilágával, elméleteivel, az óvodapedagógus komplex nevelőmunkájával. **Tananyag:** a szocializáció és a nevelési folyamat rendszere, az óvodapedagógus hivatása, az értékközvetítés óvodai sajátosságai, területei, a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodó életvitel kialakításának módszerei, eszközei. **Követelmény:** a hallgatók a szemináriumokon – a szakirodalomból és gyakorlati képzésükön szerzett ismereteik, tapasztalataik felhasználásával – rendszeresen feldolgozzák, kiegészítik és realizálják a megadott témaköröket. A kollokviumra bocsátás feltétele a választott évfolyamdolgozat vázlatának, bibliográfiájának elkészítése leadása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A11s Óvodapedagógia-nevelésmélet II.	8	gyj	1	K	IV.	ÓBE06A10e!

Cél: az első félév tananyagára épülve megismertetni a hallgatókat a nevelési-szocializációs folyamat speciális területeivel, az óvoda és a család, valamint a társintézmények kapcsolatrendszerével, együttműködésük lehetőségeivel, az óvodák működését szabályozó dokumentumokkal. A két félév témaköreinek szintetizálása. **Tananyag:** a testi, lelki egészség, az erkölcsi, közösségi és az esztétikai nevelés értékeinek megalapozása, pedagógiai törekvések az átmenetek megkönnyítésére, a pedagógiai kommunikáció, a gyermekvédelem feladatai az óvodában, az óvodai nevelés dokumentumai és a minőségbiztosítás pedagógiai értelmezése. **Követelmény:** a gyakorlati jegy megállapítása a szemináriumi munka, az évfolyamdolgozat értékelése alapján történik.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A12s A differenciálás pedagógiája ¹	10	gyj	2	K	V.	ÓBE06ASZ1! ÓBE06A11s!

Cél: pedagógiai, pszichológiai és szociokulturális szempontú megközelítésével a hallgató felkészítése az óvodás gyermekek egyedi jellemzőinek felismerésére, az ennek megfelelő pedagógiai hatásrendszer megtervezésére és az egyéni bánásmód alkalmazására.

TANANYAG: Jogszabályi háttér; különbségek a gyermekek fejlődésében; differenciálás, szegregáció, integráció, inklúzió; fejlődési zavarok megjelenési formái az óvodában; a differenciálás területei és pedagógia hatásrendszere: a gyermek biológiai szükségleteinek területén, a kognitív képességeinek területén, a motivációs – érzelmi – erkölcsi fejlődésének folyamatában, az óvodai tevékenységekben. **Követelmény:** a tanár által javasolt témából egy szemináriumi dolgozat elkészítése és egy portfólió bemutatása képezi a gyakorlati jegy minősítését.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A13e Családszociológia	10	k	2	K	V.	ÓBE06A11s

Cél: hogy a hallgatók megismerkedhessenek a családdal, mint kiscsoporttal, s annak különböző történeti formáival. Ismerjék a modern nukleáris család működésének jellegzetességeit, szerkezetét, funkcióit. Tájékozódjanak a modernkori családi szocializáció sajátosságaival kapcsolatban, informálódjanak a szülői szerepek változásairól. Tudjanak arról, hogyan különbözik egymástól a gyerekek helyzete és szerepe az egyes társadalmi rétegekben és szubkultúrákban. **Tananyag:** családi formációk az európai történelem egyes korszakaiban; a gyerekek helye és szerepe a premodern európai családokban; a modern nukleáris család működése, szerkezete, funkciói, gyermeknevelési szokások az egyes társadalmi rétegekben, a mai magyar család jellegzetességei; diszfunkciók a családban. **Követelmény:** A kollokviumon való részvétel feltétele egy esettanulmány készítése óvodás vagy iskoláskorú gyerek családjával. A kollokvium tételei az egyes témakörökre vonatkoznak.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06ASZ2 Pedagógia szigorlat	-	sz	0	K	V.	ÓBE06A08e! KABE06A09e! ÓBE06A12s

A vizsga sikeres teljesítéséhez a pedagógiai kurzusok témáinak integrált feldolgozása szükséges. A szigorlat írásbeli része a pedagógia alapfogalmaira és lényeges összefüggéseire tér ki, a szóbeli tételek a pedagógiai munka jelentősebb összetevőit és területeit fogják át. A szigorlati tájékoztató füzet tartalmazza a részletes információt (témakörök, szakirodalom). A minősítés ötfokozatú érdemjeggyel történik.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A14s Alkalmazott pedagógia	8	gyj	1	K	VI.	ÓBE06ASZ2!

Cél: rendszerezni a hallgatók elméleti és a gyakorlat során szerzett ismereteit, felkészíteni az óvodapedagógusi pálya összetett feladataira. **Tananyag:** Az óvodai élet tartalmi szabályozásának új rendszere; Az óvoda kapcsolatrendszere; A család és az óvoda kapcsolata; Az óvodapedagógusi pályaszocializáció; A közalkalmazotti viszony; Gyermekvédelmi feladatok. **Követelmény:** a hallgatók a témakörökhöz kapcsolódó irodalomjegyzék alapján zárthelyi dolgozatot írnak, valamint egy, az óvodai élettel kapcsolatos projektet készítenek csoportban.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06V15e A játék pedagógiája és módszertana I.	5+5	m	1	K	I.	—

Cél: hogy a játépszichológiai és pedagógiai ismeretek összekapcsolásával segítse a hallgatókat az óvodás gyermekek játékának megértésében, az együttes játékok megszervezésében. **Tananyag:** a játék alapvetései az Óvodai nevelés országos alapprogramjában; a gyermekek spontán, szabad játéktevékenysége az óvodában; a játék feltételei; játékterek; játékidő és a folyamatosság; gyermekjátékok saját élményű feldolgozása; a játékpedagógia aktuális kérdései. **Követelmény:** a minősített aláírás megszerzésének feltétele egy pszichológiai és metodikai szempontú játékelemzés elkészítése és bemutatása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státusz K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE06A16s A játék pedagógiája és módszertana II.	6	gyj	1	K	II.	ÓBE06A05e! ÓBE06V15e

Cél: hogy elősegítse a hallgatók felkészülését az óvodai teendők ellátására, az óvodás gyermekek játékának támogatására. **Tananyag:** egy gyermek játékának folyamatos megfigyelése és rögzítése írásban; jegyzőkönyv készítése és elemzése; a kapcsolati kultúra és a játék, a tárgykultúra és a játékeszközök; klasszikus és modern játékeszközök; egy-egy korosztály fejlődési jellemzői és a fejlődését elősegítő játékok; játék és játékterápia; játék az alternatív programokban: Montessori, Waldorf, Freinet. **Követelmény:** pedagógiai megfigyelés egy választott gyermek játékaról és egy tematikus játékterv elkészítése.

INFORMATIKA

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státusz K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
KABE03A01g Informatika a pedagógiai munkában	15*	k	3	K	II., III.	-

Cél: Az IKT hatékony alkalmazásának elsajátítása az óvodapedagógusi munka során felmerülő feladatok megoldásában, az ehhez szükséges kompetenciák megerősítése, kialakítása. **Tananyag:** A grafikus felhasználói környezet alapelemeinek készség szintű használata. Az informatikai alapfogalmak és ezek összefüggéseinek rendszerezése. Alkalmazói programok megismerése, az óvodapedagógusi munka során felmerülő feladatok megoldásához szükséges felhasználói programok alapjainak elsajátítása, ezeken keresztül a felhasználói szemlélet megerősítése: fájlkezelés, a számítógépi grafika, számítógépes szöveg- és kiadványszerkesztés, számítógépes adatfeldolgozás alapjai, multimédiás prezentáció készítése. Az internet szolgáltatásai, az infokommunikáció alapjai. **Követelmény:** Olyan informatikai és technikai kompetenciákkal bírjon a hallgató, melyek lehetővé teszik az informatikának a pedagógusi munkában való alkalmazását. Rendelkezzen alapvető számítógép kezelési ismeretekkel, tudja készség szinten kezelni a grafikus felhasználó felületeket. Legyen tájékozott az informatikai alapfogalmak és összefüggések, az informatika történetiségének és a modern informatikai jelenségek területén. Félévközi beadandó feladatok elkészítése.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE03A02g Médiainformatika- Oktatástechnológia	10*	k	2	K	V., VI.	KABE03A01g

Cél: Olyan szemlélet kialakítása, melynek révén a hallgató a napjainkban végbemenő informatikai forradalom hatására megváltozó módszertant és eszköztárat a pedagógusi munka minden szintjén alkalmazni tudja. **Tananyag:** Oktatástechnológia; oktatástechnikai eszközök; programozott oktatás, oktatórendszerek és a számítógépes tanulás, oktatás; állóképvetítők; videofilm készítés; fényképezés; a linux operációs rendszer és alkalmazása a pedagógusi munkában; hangtechnika; multimédia; multimédia anyagok tervezése, készítése; a világháló, Intranet használata a pedagógia munkában; a „Html” alapú weboldalak szerkesztése, szerkesztése; számítógéppel támogatott fejlesztő rendszer. **Követelmény:** Médiainformatikai, oktatástechnológiai eszközök magabiztos kezelése. A hallgató ismerje a média ezen belül a számítógépek és multimédia, egyéb interaktív oktatási rendszerek használatát. Legyen jártas az eszközök oktatási célú alkalmazásának módszerében, az információhordozók kiválasztásában, tervezésében és elkészítésében. Ismerje és tudja hatékonyan alkalmazni az Internet didaktikai célú alkalmazásának eljárását. Kollokvium szóban vagy írásban az elméleti anyagból, és egy gyakorlati feladat megoldása.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04V01e Magyar nyelv és beszédművelés I.	10	k	3	K	I.	-

Cél: Nyelvészeti szempontból olyan korszerű ismeretek nyújtása, melyek alkalmassá teszik a hallgatókat az anyanyelvi kultúra kialakítására, a beszédművelés, beszédfejlesztés feladatainak eredményes megvalósítására, a beszédhelyzeteknek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás formálására, melyek segítségével nagy biztonsággal tudják alkalmazni a magyar nyelv szabályait, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, eltérő kulturális háttérű tanulók beszédének, kommunikációs készségének fejlesztésére. **Tananyag:** A nyelv fogalma. A magyar nyelv eredete. A beszédszervek működése és a légzés mechanizmusa. A beszédhangok képzése és csoportosítása. A szóképzés és a szókincs fogalma. A nyelvi hátrány fogalma. A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának módszerei: élményszerű, játékos és drámapedagógiai eljárások. Helyesírási témakörök: a magán- és mássalhangzók időtartama, a hangtörvények jelölése, a „j” hang jelölése, az elválasztás stb. **Követelmény:** eredményes helyesírási ZH-k megírása, aktív részvétel az órákon, kollokvium.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04V02e Magyar nyelv	10	k	1	K	II.	ÓBE04V01e

Cél: Olyan pedagógiai szakemberek képzése: akik szakmai ismereteik és képességeik alapján alkalmasak az óvodáskorú kisgyermek anyanyelvi fejlődésének tudatos és hatékony irányítására, alakítására, akik képesek fejleszteni az óvodáskorú gyermek felfogó és közlő képességeit, valamint szóbeli nyelvhasználatát a másság elfogadása, a tolerancia jegyében.

Tananyag: A gyermeknyelv hangtana. A fonémák kialakulásának szabályszerűségei. A gyermek szókincsének fejlődése, a szókincsbővítés lehetőségei a gyermekek megismerő, individuális és szociális kompetenciáinak figyelembe vételével. A gyermek mondat- és szövegalkotása. Az anyanyelvi játékok szerepe az óvodai nevelésben az egyéni sajátosságok figyelembe vételével, az inkluzív nevelés, a differenciálás szempontjainak érvényesítésével.

A hátrányos helyzetű és eltérő kulturális háttérű kisgyermek nyelvi hátrányának leküzdését célzó, játékba ágyazott fejlesztési lehetőségek tervezése. Helyesírási témakörök: - a személy- és földrajzi nevek írása, az egybe- és különírás alapesetei, a központosítás. **Követelmény:** eredményes helyesírási ZH-k megírása, aktív részvétel az órákon, kollokvium.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04A03s Beszédművelés	8	gyj	2	K	II.	ÓBE04V01e

Cél: Megfelelő gyakorlati tapasztalatok és elméleti ismeretek nyújtása, melyek képessé teszik a hallgatót: az óvodáskorú kisgyermek anyanyelvi fejlődésének tudatos és hatékony irányítására, alakítására. A modern nyelv művelői magatartás elmélyítése. Az igényes nyelvhasználat elsajátítása. Az esztétikai élményt nyújtó szövegtolmácsolásának kimunkálása. Olyan óvodapedagógusok képzése, akik szaktudományi ismereteik birtokában ki tudják dolgozni a kisgyermek anyanyelvi fejlesztéséhez szükséges stratégiát és képesek fejleszteni az óvodáskorú gyermek felfogó- és közlő képességeit, valamint szóbeli nyelvhasználatát.

Tananyag: A beszéd szervek működése. A beszédhangok helyes képzése és tiszta artikulációja. A technikai légzés alapjainak elsajátítása. A hangkapcsolatok helyes ejtése. A mondat- és szövegfonetikai eszközök, valamint a beszédet kísérő nonverbális tényezők szerepe. Beszédhibák, kiejtési hibák. Az eltérő nyelvi kultúrával rendelkező, sajátos nevelési igényű, szociálisan hátrányos helyzetű, különböző etnikai hovatartozású gyermekek óvodai anyanyelvi fejlesztésének lehetőségei. **Követelmény:** a félév zárthelyi dolgozattal, valamint memoriterek (4 vers és 2 mese) elmondásával zárul.

VAGY

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04A04s Beszédtechnika	8	gyj	2	K	II.	ÓBE04V01e

Cél: A jövőbeni óvónő képes legyen mintát jelentő beszéd megszerkesztésére, előadására. A Beszédtechnika tárgyat azok a hallgatók kötelesek választani, akik a beszéd-alkalmassági vizsgán nem a legjobb teljesítményt nyújtották, beszédük még nem példaértékű, esetleg kisebb hangzóejtési problémáik is vannak, de ezek – jellegüknél fogva – csoportos formában javíthatók. **Tananyag:** A beszéd élettana és a beszéd szervek hangadással kapcsolatos

funkciói. Az élettani és a beszédleégzés jellemzői, a lazítás szerepe. Az alapzöngye kialakítása. A mondanivaló megformálása. A pedagógus beszédének sajátosságai

KÖVETELMÉNYEK: Számadás a kompetenciák elsajátításáról, a kötelező gyakorlatok sikeres elvégzése. A feladatokat a megadott beszédtechnikai szempontok szerint elvégezni.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státusz K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04A05s Gyermekirodalom és módszertana I.	11	gyj	2	K	III.	-

Cél: A gyermekirodalom tantárgy tanításának célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gyermekirodalom történetével, a magyar gyermekirodalom műfajaival, a gyermekirodalom és népköltészet kölcsönhatásával. A tantárgyelem célja, hogy a hallgatók felkészüljenek az óvodai gyakorlatra, az óvodai mese-vers foglalkozások vezetésére, irányítására, így kiemelt szerepet kap az eddig elsajátított módszertani ismeretek összegzése, rendszerezése, az óvodai mese-vers foglalkozások típusainak részletes tárgyalása. **Tananyag:** A gyermekirodalom története. Olvasáslélektani korszakok. Stiliztikai és verstani ismeretek. A gyermekirodalom műfajai. A mondókák osztályozása, műfaji jegyei. A magyar népmesék világa. A népmesék fajtái, stiláris vonásai. A népmesék hőstípusai. A varázstárgyak és a mesei állatalakok jelképisége. Az óvodai mese-vers foglalkozások módszertana, az óvodai gyermekirodalmi művek kiválasztásának kérdései, szempontjai, pszichológiai, pedagógiai és módszertani vonatkozásai. Dramatizálás, bábozás, árnyjáték a meseismétlő folyamatban. Az óvodai dramatizálás és bábozás módszertani kérdései. Magyar népmesegyűjtők. Stb. **Követelmény:** A hallgató legyen képes gyermekirodalmi művek tartalmi, formai, stiliztikai szempontú megközelítésére, elemzésére. A számonkérés formái: referátum megtartása vagy egy házi dolgozat beadása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státusz K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04A06e Gyermekirodalom és módszertana II.	11	k	2	K	IV.	ÓBE04A05s

Cél: A tantárgyelem célja, hogy a hallgatók felkészüljenek az óvodai gyakorlati képzés, a hospitálás és az óvodai mese-vers foglalkozások vezetésére, irányítására. Továbbá célja, hogy a hallgatók foglalkozzanak a külföldi gyermekirodalmi alkotók műveivel, óvodai tolmácsolásuk lehetőségeivel, a mesefordítások óvodai alkalmazásának módszertani kérdéseivel. **Tananyag:** A gyermekvers ősi forrásai. A magyar gyermekköltészet története. Weöres Sándor munkássága. Weöres Sándor és Károlyi Amy gyermekirodalmi alkotásai. Mai gyermekirodalmi alkotók művei. Nemes Nagy Ágnes gyermekköltészete és meséi. Mesei elemek Tamási Áron művészetében. Gyermekirodalmi folyóirat-történet. A magyarországi gyermekirodalmi lapok áttekintése 1945-től napjainkig. A külföldi gyermekirodalmi művek tolmácsolási lehetőségei az óvodában. Andersen meséi. A Grimm-testvérek meséi. A. Milne gyermekirodalmi művei. Gyógyító mesék – a mese, mint gyógyító erő. Stb. **Követelmény:** A félév kollokviummal zárul az előzetesen kiadott tételsor és irodalomjegyzék alapján.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04A07s Korunk irodalma I.	7	gyj	1	K	V.	-

Cél: Az alapvető irodalomtudományi fogalmak ismeretére alapuló, esztétikai szempontból megalapozott műelemző készség fejlesztése. A irodalmi művek értelmezéséhez és elemzéséhez szükséges ismeretek bővítése. A kortárs világirodalom legfontosabb törekvéseinek megismerése. Kortárs irodalmi művek olvasása és elemzése során a hallgatók olyan személyiségjegyeinek a fejlesztése, melyek kellő empátiát, problémaérzékenységet biztosítanak a fogyatékkal élők, hátrányos helyzetűek, különböző etnikai hovatartozásúak felé. **Tananyag:** A XX. század második felében kibontakozó irodalom szemléleti és formai jellemzői. Pszichoanalízis és irodalomtudomány. Az utómodernség poétikájának kiemelkedő képviselői. A kortárs irodalom mai kérdései irodalmi folyóiratok tükrében. A minimalizmus narratív technikái. A klasszikus drámai hagyományok felbomlása. A modern színház- és filmművészet sajátos formanyelvének eszköztára. **Követelmények:** A hallgató legyen képes az esztétikum befogadására, váljon műértő olvasóvá. Sajátítsa el az irodalmi művek értelmezéséhez szükséges legfontosabb szövegtani, stilisztikai, befogadás-lélektani ismereteket. Legyen képes olyan irodalmi művek kiválasztására, amelyek hozzájárulhatnak az eltérő képességű óvodások érzelmeit fejlesztő művészeti neveléshez. A gyakorlati jegy feltétele: a tanórai elemző munkán kívül egy esszéjellegű irodalmi elemzés elkészítése.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04A08e Korunk irodalma II.	7	k	1	K	VI.	ÓBE04A07s

Cél: Korszerű és tudományosan megalapozott stilisztikai, szövegtani és befogadás-lélektani ismeretek nyújtása, amelyek alkalmassá teszik a hallgatókat az irodalmi művek esztétikai szempontú komplex elemzésére. A '45 utáni magyar irodalom sajátosságainak áttekintése. A napjainkban megjelenő magyar irodalmi folyóiratok, időszak kiadványok, műhelyek megismertetése. **Tananyag:** A kultúrpolitika és az irodalom kapcsolata az '50-es években. A magyar epika változásai. A prózanyelv megújítói. A líra átalakulása. A posztmodern versnyelv megalkotói. A határainkon túli magyar irodalom törekvései. Az emigrációs irodalom művei. A magyar irodalom recepciója Nyugaton. **Követelmények:** A hallgató legyen képes az érzelmeket fejlesztő művészeti nevelésre, ehhez rendelkeznie kellő szakmai tudással, esztétikai élménnyel. Legyen képes irodalmi művek komplex elemzésére. A hallgató ismerje meg a '45 utáni magyar irodalom sajátosságait. A tanórai elemző munkán kívül kötelező egy esszé jellegű irodalmi elemzés elkészítése, amely az összevont kollokvium tételsorának témaköreihez kapcsolódik.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE04V09s Az anyanyelvi nevelés módszertana	13	gyj	2	K	I.	-

Cél: A hallgató legyen kompetens a 0-7 éves korú gyermek nyelvsajátításának folyamatában; legyen képes leíró nyelvtani ismeretei alapján megfelelő módszer és eljárás

választásával hozzáértőn fejleszteni a gyermek nyelvi tudásának egészét. **Tananyag:** A nyelvvelsajátítás folyamata születéstől 7 éves korig; anyanyelvi játékok, választott irodalmi anyag alapján nyelvi készség és képességi feladatok megfogalmazása. **Követelmények:** A félév folyamán a hallgatónak 2 zárthelyi dolgozatot kell megírniuk, melyekben a lexikális tudásukat (leíró nyelvi és módszertani) mérjük. Gyakorlati jegyet a két zárthelyi dolgozat és az órai munka alapján kap.

MATEMATIKA ÉS MÓDSZERTANA

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE05A01s Matematika és módszertana I.	8	gyj	2	K	II.	-

Cél: A hallgatók ismerkedjenek meg a halmazok, a matematikai logika fogalmaival, sajátítsák el a pontos matematikai nyelvhasználatot, amelyek hozzásegítik őket az óvodai matematikai nevelés komplex feladatrendszerének megvalósításához. **Tananyag:** Az óvodai matematikai nevelés folyamata, sajátosságai. Halmazelméleti alapok. Válogatások. A matematikai logika elemei. A halmaz-logika témaköreibe tartozó ismereteket közvetítő óvodai játékok. A kombinatorikus gondolkodás fejlesztése. A számfogalom tapasztalati alapozása. **Követelmény:** a hallgatók ismerjék e témakörök fogalmainak tartalmát. Erről írásbeli zárthelyi dolgozatban is tudjanak számot adni. Legyenek képesek a témakörökhöz tartozó játékok alkotására, szervezésére.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE05A02e Matematika és módszertana II.	8	k	2	K	III.	ÓBE05A01s

Cél: A hallgatók összefüggés-felismerő képességének fejlesztése. Felkészítés arra az óvodai munkára, amely alkalmassá teszi őket a gyerekek tapasztalatszerzésének előkészítésére, szervezésére és irányítására. **Tananyag:** Relációk és típusai. Az osztályozás szerepe az óvodás gondolkodásban és a fogalmak épülésében. Függvények, sorozatok és játékok e témakörben. Műveletek a természetes számok körében, műveletek előkészítése tevékenységgel. Elemi számelmélet. **Követelmény:** A műveletek tapasztalati és matematikai értelmezésének ismerete. Relációk, függvények alapvető fogalmainak és a témakörbe tartozó, óvodai tevékenységek elsajátítása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE05V03s Matematika és módszertana III.	14	gyj	1	K	IV.	ÓBE05A02e

Cél: A térbeli és síkbeli tájékozódás fejlesztése. A térbeli és síkbeli alakzatok geometriai tulajdonságainak megismertetése. **Tananyag:** Tapasztalatok a geometria köréből; testek, síkidomok vizsgálata, transzformációk. Szimmetriák. Tájékozódás térben és síkban. A véletlennel kapcsolatos tapasztalatok, egyszerű valószínűségi játékok kipróbálása. **Követelmény:** A téma fogalmainak és feladatanyagának ismerete. A gyermekek tájékozódásának fejlesztését közvetítő játékok gyűjtése.

KÖRNYEZETISMERET ÉS MÓDSZERTANA

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE10A01e Természetismeret és módszertana I.	11	k	2	K	II.	-

Cél: korszerű természettudományi szemlélettel és műveltséggel, valamint olyan készségekkel és képességekkel rendelkező óvodapedagógusok képzése, akik eligazodnak a természeti környezetben, és képesek a természeti jelenségek okainak feltárására, akik képesek módszertani ismereteik birtokában az óvodai természettudományi és környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés feladatainak eredményes megoldására. A hallgatók legyenek képesek az élettelen természetben lezajló jelenségek, folyamatok ok-okozati összefüggéseinek meghatározására, pontos magyarázatára, egyszerű természettudományos kísérletek önálló végzésére, a változások értékelésére. **Tananyag:** csillagászati földrajzi ismeretek. A Föld mint égitest. Alakja, mozgásai és következményeik. Csillagászat az óvodában. A Gömbhéjak. A Föld közetburka. Kőzettani alapismeretek. A talaj. A Föld talajtakarója. A vízburok. A Világtenger és a szárazföld vizei. A légkör. Időjárás és éghajlat. Az egyes geoszférák környezeti problémái, környezetvédelmi tennivalók. Magyarország természeti földrajza. Hazánk környezeti állapota, a hazai környezetvédelem legfontosabb tennivalói. A Föld geoszféráival kapcsolatos óvodai gyermeki tapasztalatszerzés lehetőségei. **Követelmény:** Szóbeli kollokvium. A kollokviumra bocsátás feltétele: két beszámoló a háziállatok, a ház körüli, az ember környezetében is élő állatok ismeretéből.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE10A02s Természetismeret és módszertana II.	11	gyj	2	K	III.	ÓBE10A01e

Cél: az élővilág törvényszerűségeit, összefüggéseit felismerő, korszerű természettudományi szemlélettel és műveltséggel rendelkező óvodapedagógusok képzése; akik ismerik az élővilág törvényszerűségeit, szűkebb és tágabb környezetük élőlényeit, azok jellemzőit, rendelkeznek ezen ismeretek átadásának képességével. A hallgatók tudják a természet élőlényének szervezettani és élettani jellemzőit, az állatok magatartási, viselkedési formáit. Alkalmassak ezen ismereteknek az óvodás gyermekek számára érthető közvetítésére, ezáltal az élő tiszteletének alakítására, védelme fontosságának tudatosítására a fenntarthatóság szellemében. **Tananyag:** növénytani és állattani ismeretek. A biológiai szerveződés szintjei. Sejtani és szövettani alapismeretek. Az élet kialakulása. Az élővilág törzspejlődése. A gombák, a növények és az állatok országa. Az egyes rendszertani kategóriák jellemzői. Alapvető növény- és állatélettani jelenségek. Az anyagcsere, a növekedés és fejlődés. A mozgás. Az ingerlékenység. Etológiai alapismeretek. Az állatok viselkedési formái. Az élettani jelenségek óvodai bemutatása. Az óvodában megfigyelhető természeti jelenségek sejtani és szövettani magyarázata. **Követelmény:** Gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: két beszámoló a mesterséges fás társulások és a természetes és mesterséges fátlan társulások élőlényének ismeretéből.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE10V03e Környezet megismerésére nevelés módszertana	16	k	2	K	IV.	ÓBE10A02s

Cél: környezettudatos gondolkodással és szemlélettel rendelkező óvodapedagógusok képzése, akik ismerik a környezeti nevelés, a fenntarthatóságra nevelés tartalmi és módszertani kérdéseit; alkalmasak az óvodás gyermekek környezettudatos gondolkodásának és magatartásának alakítására, a fenntarthatóság pedagógiai tartalmának megvalósítására. A hallgatók rendelkezzenek környezettudatos szemlélettel és gondolkodással, a fenntartható életmódhoz szükséges értékrenddel, a környezeti neveléshez, a fenntarthatóságra neveléshez szükséges ismeretekkel, készségekkel és képességekkel. Legyenek képesek az óvodás gyermekek és rajtuk keresztül szüleik környezettudatos szemléletének és életvitelének alakítására. **Tananyag:** az óvodai környezeti nevelés tárgya, célja és feladatai. A fenntarthatóságra nevelés pedagógiai tartalma. Az óvodai környezeti nevelés folyamatában a tanulás jellemzői, alapelvei és törvényszerűségei. Az óvodai környezeti nevelés módszerei és eszközei. Az óvodai környezeti nevelés szervezeti kerete, formái. Helyszínek az óvodai környezeti nevelésben. Készségek és képességek a feladatok megvalósításához. **Követelmény:** Szóbeli kollokvium. A kollokviumra bocsátás feltétele: egy beszámoló a fás társulások élőlényének ismeretéből.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE10A04s Ökológia, természet- és környezetvédelem	10	gyj	2	K	VI.	ÓBE10V03e

Cél: korszerű ökológiai, természet- és környezetvédelmi műveltséggel, szemlélettel és irányultsággal rendelkező óvodapedagógusok képzése, akik ismerik szűkebb és tágabb környezetük ökológiai jellemzőit, környezeti állapotát, problémáit és képesek az óvodás gyermekek ökológiai szemléletének, természet- és környezet szerető- és védő magatartásának élményalapú formálására. A hallgatók rendelkezzenek korszerű ökológiai szemlélettel, természet- és környezetvédő magatartással, elkötelezettséggel, legyenek képesek óvodai nevelőmunkájukban, a gyermekek családjával kialakított kapcsolatukban érvényesíteni ezt a szemléletet. **Tananyag:** az ökológia helye a tudományok rendszerében. Ökológiai alapfogalmak. Az abiotikus és a biotikus környezeti tényezők. Kapcsolatok az életközösségekben. Anyag- és energiaáramlás. Ökológiai rendszerek. A biomok áttekintése. Hazánk élővilága. Zonális biomok. Extrazonális és intrazonális hazai életközösségek. Az ember helye a bioszférában. Az ember és környezete kapcsolatának áttekintése. A globális környezeti problémák. A környezetkímélő energiatermelés, alternatív energiaforrások. A bioszféra veszélyeztetettsége és védelme. A biológiai sokféleség. Az épített környezet és értékei. A fenntartható fejlődés. **Követelmény:** Gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: két zárthelyi dolgozat megírása, házi dolgozat készítése ökológia, valamint a természet- és környezetvédelem témában.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státusz K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE10A05e Egészségtan	12*	gyj	3	K	V.	-

A tantárgyelem **célja**: olyan hallgatók képzése, akik ismerik az egészséges felnőtt és a 3-7 éves gyermek anatómiai és fiziológiai sajátosságait, megfelelő egészségtudományi és elsősegély-nyújtási ismeretekkel rendelkeznek, az elsajátított ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az óvodai egészségfejlesztési feladatok ellátására. A hallgatók ismerjék az egészséges felnőtt és a 3-7 éves óvodás gyermek testének felépítését, működését, legyenek képesek az életkornak és a helyi adottságoknak megfelelő differenciált, élményt nyújtó, játékos módszerek alkalmazására az óvodások egészséges életmódjának alapozása érdekében, rendelkezzenek biztos elsősegély-nyújtási készségekkel és képességekkel. **Tananyag**: Az egészséges felnőtt és gyermek szervrendszerének felépítése és működése, a mozgás, a keringés, a légzőrendszer, a kiválasztás, az emésztés szervrendszere, az immunrendszer, a szaporodás szervei, a születésszabályozás, az idegrendszer és az érzékszervek, a legfontosabb hormonok és hatásuk. Az egészség értelmezése, összetevői, az egészségfejlesztés jellemzői. Egészségmegőrzés – egészségnevelés. Az óvodai egészségnevelés feladatai. Leggyakoribb gyermekkori betegségek. A beteg gyermek ellátása az óvodában. Veszélyhelyzetek és azok megelőzésének lehetőségei. Szenvedélybetegségek, megelőzésük az óvodában. Elsősegély-nyújtási ismeretek. **Követelmény**: Gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: egy zárthelyi dolgozat megírása, kéthetes egészséges óvodai étrend összeállítása, az egészséges életmód megvalósítását szolgáló óvodaudvar, kert tervének elkészítése.

ÉNEK – ZENE ÉS MÓDSZERTANA

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Kredit	Lezárási forma	Státusz K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE02A01s Ének-zene és módszertana I.	14*	gyj	2	K	I.	-

Cél: az óvodai zenei nevelés kezdő szakaszához hasonló, ismeretanyaghoz társuló, elmélyített képességfejlesztés, a szükséges ismeretek és készségek megalapozása. Az óvodai dalanyaghoz kapcsolódó, egyszerűbb ritmikájú és dallamfordulatú mondókák és gyermekdalok, elsősorban kis hangterjedelmű és pentaton – népdalok, egyszerű kánonok, többszólamú szemelvények megismertetése, tiszta, kifejező éneklése, hangszeres (furulya) játéka. **Tananyag**: ritmikai, dallami, formai, hangköz és hangsortani ismeretek, kapcsolódva az óvodai korcsoportok zenei követelményeihez a személyiségfejlesztés, játékoság, tevékenységközpontúság jegyében. Dalismeret: az óvodai zenei nevelés kezdő szakaszának megfelelő gyerek- és népdalanyag, ill. mondókák. Ritmikai alapfogalmak, dallami ismeretek, kisterjedelmű hangsorok dallamfordulatai; pentatónia; abszolút hangnevek: törzshangok és előjegyzések és módosító jelek. Együtthangzási és hangszeres alapismeretek. **Követelmény**: az órákon való aktív részvétel és a kijelölt anyag, az írásbeli és gyakorlati feladatok megfelelő szintű megoldása, biztonságos zenei írás-olvasás alapszinten.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE02A02s Ének-zene és módszertana II.	14*	gyj	2	K	II.	ÓBE02A01s

Cél: az óvodai zenei neveléshez szükséges ismeretek és készségek alapozásának folytatása, az előző félévben megszerzett ismeretek, készségek és az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése. További óvodai zenei anyag megismertetése, a kapcsolódó zenei ismeretek és képességek fejlesztése. **Tananyag:** az óvodai zenei nevelés kezdő-középső szakaszának megfelelő kiolvasók, mondókák, gyermekjátékdalok és azok játéakai; alkalmi és komponált dalok; magyar (főleg ősi stílusú) népdalok. Újabb ritmikai, dallami, formai, hangköz -és hangsortani (pentatónia) ismeretek, ritmikai dallami többszólamúság egyszerűbb lehetőségei, hangszerjáték. **Követelmény:** az órákon való részvétel és a kijelölt anyag, az írásbeli és gyakorlati feladatok megfelelő szintű megoldása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE02V03s Ének-zene és módszertana III.	19*	k „A” típusú	3	K	III.	ÓBE02A01s

Cél: az óvodai zenei nevelés módszertanának megismertetése, az önálló zenepedagógiai munka megalapozása, a módszertan elméleti és gyakorlati feldolgozása, az óvodai zenei tevékenységekhez szükséges képességek fejlesztése; az óvodai dalanyagra vonatkozó ismeretek rendszerezése. A feldolgozás előadásokon, videó-elemzésekkel és a gyakorlati jellegű órákon, valamint az otthoni önálló szakirodalom-feldolgozással történik. Felkészítés az óvodai hangkészletű, egyszerű és kevésbé bonyolult, ill. nehezebb dallamfordulatú gyermekdalok tiszta, kifejező éneklésére (szöveggel és szolmizálva emlékezetből), furulya-játékára, az óvodában megvalósítható, dalhoz kapcsolódó játékok szervezésére. **Tananyag:** az óvodai zenei nevelés kezdő-középső-záró szakaszának megfelelő kiolvasók, mondókák, gyermekjátékdalok és azok játéakai; alkalmi és komponált dalok; magyar népdalok. Újabb ritmikai, dallami, formai, hangköz és hangsortani (dúr és moll) ismeretek, ritmikai dallami többszólamúság, hangszerjáték. **Követelmény:** az órákon való részvétel és a kijelölt anyag, az írásbeli és gyakorlati feladatok megfelelő szintű megoldása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE02A04s Ének-zene és módszertana IV.	8*	gyj	2	K	IV.	ÓBE02A02s

Cél: az előző félévekben elsajátított ismeretek és az újonnan tanult zenei anyag zeneelméleti szempontú rendszerezése, további óvodai zenei anyag megtanítása – elsősorban – magyar népzenei, ill. más népek zenei anyagával (a multikulturalitás zenei elemei). A magyar és más népek dalainak éneklésével, hangszerjátékával, népzenei ismeretek bővítésével folytatódik az óvodapedagógus-jelöltek zenei képességeinek, ill. zeneelméleti alapozó ismereteinek az óvodai zenei nevelés módszertanához alkalmazkodó fejlesztése. **Tananyag:** az óvodai zenei nevelés népzenei ismeretanyagához társuló, elmélyített készségfejlesztés. A ritmikai, dallami,

formai, hangköz és hangsortani ismeretek az óvodai zenei nevelésnek megfelelő gyerekdalok és mondókák a magyar és más népek zenei anyagával kibővítvé. Hangsortani ismeretek: népdalok hangsorai (modálisok) Formatani ismeretek: népdalszerkezet, kvintváltás, kétrendszerűség. Népzenei ismeretek: népdalstílusok, különböző felosztásuk. Hangszerjáték: modális hangsorú népdalok; többszólamú szemelvények. **Követelmény:** az órákon való részvétel és a kijelölt anyag, az írásbeli és gyakorlati feladatok megfelelő szintű megoldása.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE02A05s Ének-zene és módszertana V.	8	k „A” típusú	2	K	V.	ÓBE02V03s

Cél: a kodályi – ’minden nép a saját hagyományaiból kiindulva jusson el a világ zenéjének megértéséig’ – zenepedagógiai alapelv vonatkozásában további nép- és műdalok tanulása és zenei-formai elemzése, a zeneelméleti-zeneirodalmi ismeretek bővítése, főbb zenei stíluskorszakok és jellemző (elsősorban óvodai zenehallgatásra szánt) szemelvényeinek stílushű énekes és hangszeres előadása, a gépzenei anyag helyes megválogatása. **Tananyag:** az óvodai zenei nevelés zenehallgatás-ismeretanyaga. Dalismeret: népi- és komponált gyermekdalok, zenetörténeti szemelvények. Ritmika: a dalanyaghoz kapcsolódó új ismeretek. Dallami ismeretek: a diatónia, a modális hangsorok. Formatan: a gyermekdalok és mondókák formai építkezése, az egyszerű 1-2-3 tagú forma, a trió - szonáta – rondóforma jellemzői. Zeneirodalmi ismeretek: a középkor és a reneszánsz, a barokk, a bécsi klasszikus, a romantikus zene stílusjegyei, szerzői, jellegzetes műfajai, a XX. század stílusjegyei, jelentősebb külföldi és magyar zeneszerzői, egy- és többszólamú zenéje. **Követelmény:** az órákon való részvétel és a kijelölt anyag, az írásbeli és gyakorlati feladatok megfelelő szintű megoldása.

VIZUÁLIS NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE12A01s Vizuális nevelés és módszertana I.	10*	gyj	2	K	I.	-

Cél: A hallgatók vizuális és tananyaggal összefüggő ismereteinek bővítése és a pedagógiai munka szempontjából történő feldolgozása. Az ábrázolás és a kézművesség sajátosságainak feltárása, elemzése. Környezettudatos magatartás erősítése a tárgykészítő és környezetelemző, tervező tevékenységekben. **Tananyag:** A szemeszter mind technikai mind szemléleti téren alapozó jellegű. (Ez a munka a hallgatói felkészültség felmérésével veszi kezdetét. Szükség szerint az egyéni felzárkóztatás is megvalósul a félév során.) A feladatok modell utáni megfigyelések, természeti formák segítségével alakulnak. Célunk a vizuális alapfogalmak tudatosítása: az arányok, a kompozíció, dimenziók, szíkontrasztok, anyagminőségek terén. A technikai alapozás területei a grafikai eszközök, pigmentek és hordozófelületeik, kreatív papírmunkák, mintázási alapfogások. A hallgató egyéni gyakorlati felkészítésével egyidejűleg az elméleti módszertani alapozás kíséri a féléves munkát. **Követelmény:** A hallgató legyen képes vizuális feladatokat önállóan, magas szinten megoldani. Munkáját végezze minőség tudattal, közösségi felelősségérzettel. Tervezzen is igényesen. Sajátítsa el óvodában alkalmazható technikákat: alapttechnikákat a készség, egyebeket a jártasság szintjén. Ismerjék azok oktatásának játékos, élményszerű formáját, módszereit.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE12A02s Vizuális nevelés és módszertana II.	10*	k	2	K	III.	ÓBE12A01s

Cél: Gyermekmunkák elemzése, és az eredmények tudatos felhasználása. Korszerű és hagyományos eszközök és anyagok megismerése és alkalmazása. Az óvodai vizuális tevékenységek tartalmának közvetítéséhez, szervezéséhez szükséges művészeti, módszertani ismeretek elsajátítása. **Tananyag:** A kézműves- és tárgykultúra körébe tartozó további feladatok. A vizuális nevelés óvodai módszertanának megalapozása. A félévi tanmenetben jelentős az integráció az irodalmi tevékenységekkel. A népművészeti ismeretek elméletben és gyakorlatban is bővülnek. A hallgatók változatos, dekoratív technikákat sajátítanak el. **Követelmény:** A hallgatók sajátítsanak el óvodában alkalmazható technikákat: alaptechnikákat a készség, egyebeket a jártasság szintjén. Ismerjék azok oktatásának játékos formáját, módszertanát. Legyenek tisztában a vizualitás és a vizuális nevelés jelentőségével: Ismerjék a gyermekek vizuális fejlődését, tudják elemezni a gyermekek munkáit, és mindezt alkalmazzák a tervezésben és az óvodai gyakorlatban. A félév kollokviummal zárul.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE12A03s Vizuális nevelés és módszertana III.	8*	gyj	2	K	IV.	ÓBE12A02s

Cél: A hallgatók vizuális és tananyaggal összefüggő ismereteinek bővítése és a pedagógiai munka szempontjából történő feldolgozása. Esztétikai kérdések, a vizuális nyelv (közlés és kifejezés sajátosságai – a vizuális nyelv alapelemei), a vizuális megnyilvánulások tudatos megfigyelése és ezek empátiás értékelő vizsgálata, elemzése, az összefüggések felfedezése, felhasználása. **Tananyag:** A félévi feladatok a természeti környezet, és azon belül is a növényvilág köré épülnek. Tájtanulmány természeti élmény alapján Növénytanulmány rajz botanikai metszetek alapján árnyképpé átdolgozva. Kinyitható alkalmi képeslap készítése papírmánipulációval. Új technikát megtanító manuális feladat. Pl. Gipszfaragás, maszkdomborítás, nyomat készítés, nemezelés stb. Agyagdombormű készítése a félév során feldolgozott növényi motívumok felhasználásával. **Követelmény:** A hallgatók legyenek képesek vizuális feladatokat önállóan, magas szinten, minőség tudattal, közösségi felelősségérzettel végezni. Tervezzenek igényesen. Sajátítsanak el óvodában alkalmazható technikákat: alaptechnikákat a készség, egyebeket a jártasság szintjén. Ismerjék azok oktatásának játékos formáját, módszertanát.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE12A04s Vizuális nevelés és módszertana IV.	8*	gyj	2	K	V.	ÓBE12A03s

Cél: Az ábrázolás és a kézművesség sajátosságainak feltárása, elemzése. Környezettudatos magatartás erősítése a tárgykészítő és környezetelemző, tervező tevékenységekben.

Tananyag: A félév feladatainak az alapját az állatvilág képezi. Tanulmányrajz állatokról. Egy emlős és egy madár megfigyelése. Állat mintázatok felület tanulmánya ceruzával. Állat stilizációk. Több lépcsős átírása egy állat figurának. Mozgatható, festett papír síkbáb gyermekrajzokból gyűjtött állatok feldolgozásával. Ló, kutya, vagy macska mintázása. Állatfigurás edény készítése. Madársíp, okarinamintázás. Testre illeszthető papír jelmez, kifejező karakterjegyekkel. Saját címer tervezése. **Követelmény:** A hallgatók legyenek képesek vizuális feladatokat önállóan, magas szinten, minőség tudattal, közösségi felelősségérzettel végezni. Tervezzenek igényesen. Sajátítsanak el óvodában alkalmazható technikákat: alapttechnikákat a készség, egyebeket a jártasság szintjén. Ismerjék azok oktatásának játékos formáját, módszertanát. A félév gyakorlati jeggyel zárul.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státusz K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE12A05e Vizuális nevelés és módszertana V.	8	k	1	K	VI.	ÓBE12A04s

Cél bővíteni és történetileg rendezni a hallgató művészeti ismereteit, s korok és korszakok szemléleti világának megismerésén keresztül finomítani világképét, erősíteni a különböző emberi művészeti törekvések iránti toleranciáját. Szemléletformálás és fejlesztés a meglévő műveltségi ismeretek tudatosításával, rendszerezésével és művészettörténeti, műelemzői ismeretek gyarapításával. Multi- és interkulturális szemlélet kialakítása. **Tananyag:** Az ókori egyiptomi és mezopotámiai építészet, szobrászat és festészet egymás tükrében. Hellász művészete és meghatározó volta az európai kultúrára. Az ókori Róma és a keresztény Kelet-Római birodalom kisugárzása. A kora középkor építésze, szobrászata, festészete. Az északi Gótika. A humanista. Reneszánsz. A Barokk. Rokokó és Felvilágosulás. A Klasszicizmus. Romantika. Realizmus. A XX. század főbb stíluskorszakai. A tananyag jelentős mértékben épít az önálló felkészülésre, kutatómunkára. **Követelmények:** A hallgató legyen tájékozott a tananyagban. Értse a kor szemléleti irányultságának és stílári jellegzetességeinek megfeleléseit, ismerje a korszakváltások okait. Tudjon a különböző korokból és kultúrákból jellegzetes alkotásokat és összefüggéseket felidézni, szóban és írásban elemezni. Tudja művészettörténeti műveltségét pedagógiai célok érdekében mozgósítani. A félév kollokviummal zárul.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státusz K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE12V06s Bábozás és módszertana	19*	gyj	2	K	II.	-

Cél: A bábjáték – mint önálló, sajátos drámai műfaj – jellemzőit alapszinten ismerő és értő, a legismertebb bábtechnikákat alapszinten használni tudó, a bábozás személyiségfejlesztő lehetőségeivel tisztában lévő, a bábjáték komplexitását megértő, a társművészetekkel-társárgyakkal (zene, irodalom, mozgás) kapcsolatot tartó, a bábozás által is fejlesztett empatikus és kooperatív képességekkel, toleranciával rendelkező, a gyermekközösséget szervezni, konfliktushelyzeteit kezelni képes óvodapedagógusok képzése. A műfaji sajátosságok (Komplex, stilizált, animáció). **Tananyag:** A bábu és rituális funkciója. Tárgyanimáció. Tárgyak, mértani formák mozgatása modern zenére. Kézi játékok – kiegészítővel is. A bábjáték lélektana. A pedagógiai bábjáték. Az óvodai bábjáték módszerei. Lehetőségei az értelmi, esztétikai, közösségi, etikai nevelésben és a játékban. A tér és a tér szervezése, térkitöltés. A bábjátékos színészi munkája: hang, beszéd, mozgás. A bábszínpadi rendezés. **Követelmény:** A hallgató fejlessze a műfajnak megfelelő metakommunikációs,

mozgáskoordinációs, technikai és konstrukciós képességét (bábok kialakítása-szerkezete, mozgatása, díszletek készítése-szerelése folyamatában). Ismerje az óvodai bábjáték lehetőségeit a különböző nevelési és tevékenységi területeken, különös tekintettel a differenciált, inkluzív, illetve integrált nevelés területein. Legyen áttekintése a bábjáték és az óvodai bábozás lélektanáról. A tantárgy a közös produkció (bábjelenet) alapján zárul gyakorlati jeggyel.

TESTNEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE11V01e Testnevelés és módszertana I.	29	k	5	K	III.	-

Cél: Testnevelés~, edzéselméleti és módszertani ismeretek nyújtása az óvodai testnevelési foglalkozások megtervezésére és levezetésére. A testnevelés céljának, feladatainak több oldalról is való áttekintésének a megtanítása, a gyakorlatok hatásmechanizmusainak elsajátítása. Tudják a gyermekek személyiségfejlődését a mozgás eszközeivel a pozitívan befolyásolni. Legyenek képesek a hallgatók a tanult mozgás anyagot felhasználni a tanulási képességek fejlesztésére, az iskolai tanulási kudarckokat megelőzése érdekében. Tanulják meg a testnevelés szaknyelvi, elméleti és gyakorlati alapjait. **Tananyag:** A testnevelés célja, feladatai. Mozdásfejlődés. Testi képességek rendszere. Mozdásszabályozás. Mozdaskészség alakulása. Hajlékonyság és a testtartás. A helyes testtartás tanítása, izomegyensúly. Oktatási folyamat. Oktatási eljárások, hibajavítás módszerei. Testnevelés foglalkozások felépítése. Foglalkoztatási formák. Differenciálás. Integráció. Inklúzió. Éves program készítés menete. Rajzírás, gimnasztika szaknyelv. Az intézményes testnevelés története. **Követelmény:** A megadott anyagrészek önálló feldolgozása. Eredményes „D” típusú kollokviumi vizsga letétele.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE11A02s Testnevelés és módszertana II.	24	gyj	5	K	IV.	ÓBE11V01e

Cél: Az óvodáskor mozgásanyagának, azok oktatási módszereinek elsajátítása. A testi képességek fejlesztésének lehetőségei, a gyermekek egészségének megőrzése és személyiségfejlesztése érdekében. Sajátítsák el azt a szemléletmódot, amivel az óvodás korosztály számára képesek játékos módon alkalmazni a fejlesztő gyakorlatokat. **Tananyag:** A 3-7 éves korosztály sokmozgásos testnevelési játéka, korcsoportonkénti bontásban. Szerep és szabály játékok. A játék tanítás módszerei. Utánzó mozgások alkalmazása. Az atlétikus~, tornajellegű, labdás gyakorlatok mozgásainak oktatás módszertanának ismerete, rávezető gyakorlatai, játéka. Gimnasztika vezetés módszerei. Teljes testnevelés foglalkozás tervezetének készítése. Éves program készítése. **Követelmény:** Rendelkezzenek a foglalkozások vezetéséhez szükséges szaknyelvi ismeretekkel. Tudjanak egyszerűbb testnevelés foglalkozásokat színesen, a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve játékosan tervezni, és azt szakszerűen leírni. Elkészített tervezete tükrözze testnevelés módszertani tanulmányait, hozzáértését. Éves tervezete anyag gyűjtésében, felbontásában, elrendezésében mutasson átfogó képet a hallgató tanulmányairól.

SAKMAI GYAKORLAT

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE00V01g Óvodai gyakorlat I.	15	m	3		I.	-

Cél: a hallgatók felkészítése a gyakorlóhelyül szolgáló egyéni kiválasztására, a hallgatók bevezetése az óvodai életbe, tapasztalatok gyűjtése az óvodai csoportok napirendjének, az óvodás gyermek tevékenységének, elsősorban az önálló feladatainak tervezésében és szervezésében. Felkészítés a képzés során bővülő óvodai feladatok ellátására és az aktuális teendők, az óvodások játékaának támogatására. **Tananyag:** az óvodai környezet sajátosságai, az intézmény működése, az óvoda programja, az óvodai élet, a gyermekcsoport szerveződése, a napirend, hetirend és szokások (étkezés, öltözködés, személyi higiéné) játékmegfigyelés, szabad játék és az óvodapedagógus irányította együttes játékok. Játékterek, játékszerek. Az óvodapedagógus és a dajka nevelési, gondozási feladatai. (Bővebben: tájékoztató az első félév óvodai gyakorlatáról) **Követelmény:** a csoport megismerése, gondozási feladatok ellátása, kapcsolatteremtés a gyermekekkel, konzultáció a mentorral. Játékelemzés pedagógiai szempontok alapján (ld. Pedagógiai napló I.)

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE00V02g Óvodai gyakorlat II.	15	m	3	K	II.	ÓBE00V01g! ÓBE06A15e!

Cél: A hallgató felkészítése a gyakorlati munkára, az óvodai játék feltételeinek megteremtésére. Tapasztalatszerzés az óvodai nevelő-gondozó munka ellátásában, az óvodás gyermekek spontán és irányított játéktevékenységének tervezésében és szervezésben. Az önismeret és a pedagógiai képességek fejlesztése. A hallgató felkészítése a mese, vers foglalkozás valamint a vizuális tevékenységek megfigyelésére és megszervezésére. **Tananyag:** a félév gyakorlati feladatainak megbeszélése. Nevelési feladatok ellátása, gondozás, a az életkorhoz és egyéni igényekhez igazodó spontán és irányított játéktevékenység feltételeinek megteremtése. A mese, vers, dramatizálás, bábozás és az óvodai rajzolás, festés, mintázás, kézimunka lehetőségeinek megfigyelése a csoportban. (Bővebben: ld. a Tájékoztatót a második félév óvodai gyakorlatáról) **Követelmény:** a megfigyelt óvodai tevékenységek módszertani elemzése, a csoport megismerése, gondozási feladatok ellátása, kapcsolatteremtés a gyermekekkel, konzultáció a mentorral, a saját pedagógiai munka elemzése (ld. Pedagógiai napló II.)

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE00V03g Óvodai gyakorlat III.	15	m	3	K	III.	ÓBE00V02g! ÓBE00V09s! ÓBE00V02e

Cél: a hallgató felkészítése a félévi feladatokra: a mesemondás, verstaniás valamint a vizuális tevékenységek tervezésére, szervezésére és megvalósítására. Szerezzen jártasságot a csoportban a nevelési és gondozási feladatok ellátásában, a gyermekek szabad játékaának

támogatásában. Az ének-zene és testnevelés foglalkozások megfigyelésre való felkészítés. **Tananyag:** a gyermekek játéktevékenységének támogatása; mese és vers foglalkozások tervezése, egy mese élményszerű, könyv nélküli elmondása, vizuális jellegű tevékenység tervezése és irányítása, ami kapcsolódhat az irodalmi neveléshez. Az ének-zenei és a mozgásfejlesztés szokásainak megfigyelése és módszertani elemzése. (Bővebben: ld. a Tájékoztatót a harmadik félév óvodai gyakorlatáról.) **Követelmény:** a mese, vers és vizuális tevékenységek megtervezése, szervezése és megvalósítása. A megfigyelt zenei és testnevelési tevékenységek módszertani elemzése, a csoport megismerése, gondozási feladatok ellátása, konzultáció a mentorral, a saját pedagógiai munka elemzése (ld. Pedagógiai napló III.)

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE00V04g Óvodai gyakorlat IV.	15	m	3	K	IV.	ÓBE00V03g! ÓBE00V03s! ÓBE00V01e

Cél: a hallgatók felkészítése a félévi feladatokra: ének-zenei és testnevelési tevékenységek tervezése, szervezése és megvalósítása. A környezet megismerésére és a matematikai tartalmú tapasztalatok szerzésére irányuló tevékenységek megfigyelése. A szakmai tudatosság és elemzőképesség fejlesztése. **Tananyag:** az óvónői teendők önálló ellátása a mentor jelenlétében. A spontán és szabad játékok körének bővítése az énekes körjátékokkal és mozgásos játékokkal. Az ének és testnevelés tevékenység tervezése, vezetése, elemzése. Tapasztaltszerzés a környezeti és a matematikai nevelés spontán és szervezett formáiról. (Bővebben: ld. a Tájékoztatót a negyedik félév óvodai gyakorlatáról.) **Követelmény:** ének és testnevelés tevékenységek tervezése és megtartása. A megfigyelt környezeti és matematikai tartalmú tevékenységek módszertani elemzése, konzultáció a mentorral, a saját pedagógiai munka elemzése (ld. Pedagógiai napló IV.)

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE00V05g Óvodai összefüggő gyakorlat I.	70	gyj	8	K	V.	ÓBE00V04g!

Cél: a hallgató egyre önállóbban végezze nevelői munkáját, szerezzon jártasságot a gyermekek óvodai életének irányításában; vegyen részt az óvoda életében, fejlődjön szakmai kompetenciája, önismerte, önreflexiója. **Tananyag:** Kapcsolat alakítása gyermekekkel, együttműködés a felnőttekkel, a tevékenységek tervezése és önálló irányítása, a szabad játék és a gyermekek érdeklődésére épülő élményszerű foglalkozások feltételeinek megteremtése. A korábban megismert és vezetett (mese, vers, ábrázolás, ének, testnevelés) tevékenységek mellett a gyermek felfedezésre épülő környezeti és matematikai tevékenységek tervezése, vezetése, elemzése. (Bővebben: ld. a Tájékoztatót az ötödik félév óvodai gyakorlatáról.) **Követelmény:** eredményes munkavégzés, az előírt feladatok teljesítése, a pedagógiai történések elemző feldolgozása, konzultáció a mentorral. (ld. a Pedagógiai napló – 70 óra)

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE00V06g Óvodai összefüggő gyakorlat II.	48	gyj	8	K	V.	ÓBE06ASZI!

Cél: a hallgató mentor jelenlétében, önállóan végezze nevelői munkáját, szerezzen jártasságot a gyermekek óvodai életének irányításában; vegyen részt az óvoda életében, fejlődjön szakmai kompetenciája, önismerete, önreflexiója. **Tananyag:** Kapcsolat alakítása gyermekekkel, együttműködés a felnőttekkel, a tevékenységek tervezése és önálló irányítása, a szabad játék és a gyermekek érdeklődésére épülő élményszerű foglalkozások feltételeinek megteremtése. A differenciálás és az esélyegyenlőség érvényesítése, aktív részvétel az óvoda életében. (Bővebben: ld. a Tájékoztatót a hatodik félév óvodai gyakorlatáról.)

Követelmény: eredményes munkavégzés, az előírt feladatok teljesítése, a pedagógiai történések elemző feldolgozása, konzultáció a mentorral. (ld. a Pedagógiai napló – 48 óra)

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE00V08g Csoportos pedagógiai gyakorlat	12	m	2	K	VI.	ÓBE00V06g-vel párhuzamosan

Cél: Segítse elő az összefüggő óvodai gyakorlat folyamán szerzett tapasztalatok, átélt élmények feldolgozását, a sikerek és kudarcok okainak tudatos elemzését, teremtsen lehetőséget a problémás helyzetek optimális kezelésének megbeszélésére, az elméletben tanultak és a tapasztalatok összevetésére és ösztönözze, fejlessze az önreflexiót. **Tananyag:** Hallgatói beszámolók az önálló pedagógiai munkával kapcsolatos tapasztalatokról: élmények és tanulságok, eredmények és kudarcok, kapcsolatok a gyermekekkel és felnőttekkel az óvodában, a különféle feltételekkel működő óvodák élete. Megvitatandó kérdések: a gyermekekkel és a kollégákkal kialakított kapcsolat, a tevékenységek irányítása, konfliktusok, a differenciált bánásmód gyakorlati megvalósítása. **Követelmény:** Legyenek képesek elméleti ismereteiket gyakorlati tapasztalataikkal ötvözni. Alkossanak képet saját élmény-feldolgozási módjaikról, konfliktuskezelési stratégiáikról, empátiájuk, toleranciájuk mértékéről. Rendelkezzenek sikerorientáltsággal, ugyanakkor saját tevékenységük kritikus értékelésének képességével, a csoportban való munkavégzés, a kollegialitás és a hatékony munkaszervezés készségével.

Tantárgyelemek neve	Félévi óraszám	Lezárási forma	Kredit	Státus K/V/Sz.	Javasolt szemeszter	Előfeltétel és előírás
ÓBE00V07g Zárfoglalkozás	2	gyj	0	K	VI.	ÓBE06ASZ2

Cél: a képzési és kimeneti követelmények alapján az önálló pedagógiai munkára való alkalmasság igazolása. **Tananyag:** az óvodai gyermekcsoport komplex tevékenységrendszerének az óvodai nevelési terület feladatainak önálló tervezése, szervezése, megvalósítása. **Követelmény:** önálló tervezés, a gyermekcsoport önálló irányítása, illetve a gyermeki tevékenységre történő reflexió, saját munkájának elemzése, értékelése. (ld. még az Útmutatóban).